

OKRAJNO SODIŠČE MARIBOR

Sodna ulica 14

2000 MARIBOR

opr. št. _____

Maribor, dne 26. 10. 2018

TOŽEČA STRANKA: **Andrej Rozman**, stanujoč Ulica Josipa Krajnca 3, 2000 Maribor,

EMŠO: 1010958500159,

Aleš Rozman, stanujoč Ulica Josipa Krajnca 3, 2000 Maribor

EMŠO: 1111959500357,

ki ju

zastopa odvetniška družba

DE FACTO, d.o.o., Mlinska

cesta 15, Maribor

TOŽENA STRANKA: **Blaž Rozman**, stanujoč Ulica Josipa Krajnca 4, Maribor

EMŠO: 1212964500259,

Branimir Rozman, stanujoč Ulica Josipa Krajnca 4, Maribor

EMŠO: 0909965500158

TOŽBA

zaradi ugotovitve obstoja stvarne služnosti pcto. 1500,00 EUR,

prepovedi nadaljnjega motenja pcto. 700,00 EUR

in povračila materialne škode pcto. 17.700,00 s pp.

v izvodih za vse stranke (2 x)

pooblastili – priloženi

sodna taksa – plačana po nalogu sodišča

I.

1. Leta 1980 sta Andrej Rozman in Aleš Rozman (v nadaljevanju: tožnika) postala lastnika nepremičnine parc. št. 1798/1, k.o. Maribor - Grad, vsak $\frac{1}{2}$ do celote, na podlagi darilne pogodbe prejšnjih solastnikov predmetne parcele, in sicer z že pokojnim Francem Rozmanom in Marijo Rozman.

2. Tožnika sta pomagala pri upravljanju gostinskega lokala pokojnemu Francu Rozmanu, na kar sta leta 1978 tudi v celoti prevzela gostinsko dejavnost, kar lahko izpovesta v svojem zaslišanju tožnika, prav tako pa tudi njuna mati, Marija Rozman. V letu 1988 sta tožnika gostinsko dejavnost razširila na nudenje hotelskih storitev in organizacijo turističnih izletov po Sloveniji, kar je razvidno iz potrdila portala AJPES o spremembi dejavnosti, tako da sta preko s.p. ustanovila zaveznitvo Alfa. V letu 1988 je promet silovito narasel, kar je razvidno iz priložene poslovne knjige, zaradi česar so hotelski gostje začeli svoje avtomobile parkirati na sosednji nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad, ki je bila v solastnini Franca Rozmana in Marije Rozman, vsak $\frac{1}{2}$ do celote.

3. Dne 10. 3. 1992 je umrl Franc Rozman. Njegova zapuščina je prešla v skladu s 132. členom Zakona o dedovanju¹ v trenutku njegove smrti na njegove dediče; ženo Marijo Rozman in sinove Andreja Rozmana, Aleša Rozmana, Blaža Rozmana ter Branimirja Rozmana. Ker pokojnik ni napravil oporoke, se dedovanje opravi na podlagi zakona². Konec leta 1992 se je začel zapuščinski postopek na Okrajnem sodišču Maribor.

4. Blaž Rozman in Branimir Rozman (v nadaljevanju toženca) sta med tekom zapuščinskega postopka pričela z gradnjo hiše dvojčka na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad, kot izhaja iz zapisa o soglasju za dovolitev gradnje hiše dvojčka z dne 5. 5. 1996.

5. Zapuščinski postopek se je zaključil dne 27. 1. 2012 s sklepom Okrajnega sodišča v Mariboru o dedovanju. S predmetnim sklepom je bilo določeno, da se solastniški delež, $\frac{1}{2}$ do celote, pokojnega Franca Rozmana na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad, razdeli med vse dediče, tako da postane vsak od petih dedičev lastnik $\frac{1}{10}$ do celote na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o.

---

¹ Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US in 63/16.

² 7. člen Zakona o dedovanju, Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US in 63/16.

Maribor-Grad, pri čemer je Marija Rozman s svojim solastniškim deležem tako lastnica 6/10 do celote na predmetni nepremičnini.

6. Zaradi obstoječega stanja se je sprožil postopek na Okrajnem sodišču v Mariboru za razdelitev solastnine na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad. Sklep o razdružitvi solastnine z dne 22. 1. 2015 določa, da nepremičnina parc. št. 1798/2 pripade bratoma Blažu Rozmanu in Branimirju Rozmanu. Marija Rozman je svoj del $\frac{1}{2}$ do celote na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad prepustila Blažu Rozmanu in Branimirju Rozmanu, kot izhaja iz izpiska ZK iz leta 2015, s čimer sta v letu 2015 tako postala solastnika vsak v višini $\frac{1}{2}$ do celote na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad.

7. V času od leta 2009, že pred koncem zapuščinskega postopka sta toženca začela gostom tožnikov, ki so parkirali na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad, preprečevati parkiranje, na parkirane avtomobile pa sta izobešala grozilne letake, da bodo avtomobili odpeljani, kar lahko v svojem zaslišanju izpovesta tožnika, pa tudi njuna mati, Marija Rozman.

8. Po zaključenem zapuščinskem postopku, in sicer po 27. 1. 2012, so se motilna ravnanja na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad stopnjevala. Slednjega ni uspel razrešiti niti Sklep o razdružitvi solastnine z dne 22. 1. 2015. V tem času so bili mnogi avtomobili gostov po naročilu tožencev odpeljani, nekateri pa, po naročilu s strani Branimirja Rozmana, poškodovani s strani njegovega 11 - letnega sina, Bora Rozmana. Slednje je razvidno iz 14 posnetkov. Poškodbe na avtomobilih pa so razvidne tudi iz priloženih fotografij. Posledično sta tožnika, kot je razvidno iz bančnih izpiskov iz svojih lastnih denarnih sredstev (na osebnih računih), vsak do ene polovice gostom izplačala odškodnino zaradi povzročene škode na avtomobilih in/ali zaradi odvoza. In sicer: leta 2016 gostu Janezu Novaku znesek v višini 1.000,00 EUR; leta 2012 gostu Andreju Horvatu znesek v višini 200,00 EUR; leta 2015 gostu Matiji Gustinčiču znesek v višini 500,00 EUR; in leta 2017 gostu Franciju Kranjcu znesek v višini 600,00 EUR.. O dogajanju na parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad se gostje začeli pisati na spletni platformi, dostopni na naslovu potujpreudarno.com (zadnji dostop 26. 10. 2018), kopije posnetkov strani z besedilom so priložene tožbi. Zaradi pričujočih zapisov sta tožnika, kot je razvidno iz priloženih poslovnih knjig v lanskem letu zaznala upad v prihodkih in gostih, ki so v hotelu prespali, in sicer za 10% na letni ravni.

Dokazi:

- darilna pogodba o prenosu lastnine na parc. št. 1798/1, k.o. Maribor - Grad, iz leta 1980,

DE FACTO, d.o.o., Mlinska Cesta 15, Maribor;

MŠ: 3259786541; tel. št. : 041789789; e-naslov: defacto@pisarna.si

- izpis iz ZK za parc. št. 1798/1, k.o. Maribor – Grad iz leta 1980 (pred prenosom LP),
- izpis iz ZK za parc. št. 1798/1, k.o. Maribor – Grad iz leta 1980 (po prenosu LP),
- izpis iz portala AJPES iz leta 1988,
- izpis iz poslovnih knjig, iz katerih je razviden povečan obseg gostov,
- zaslišanje stranke Andreja Rozmana, stanujoč Ulica Jospia Kranjca 3, 2000 Maribor,
- zaslišanje stranke Aleša Rozmana, stanujoč Ulica Jospia Kranjca 3, 2000 Maribor,
- zaslišanje Marije Rozman, Ulica Jospia Kranjca 3, 2000 Maribor,
- smrtovnica Franca Rozmana z dne 10. 3. 1992,
- vabilo na zapuščinski postopek iz konca leta 1992,
- soglasje za dovolitev gradnje hiše dvojčka z dne 5. 5. 1996,
- sklep Okrajnega sodišča v Mariboru z opravilno številko I Z 23/1992, z dne 27. 1. 2012,
- sklep o razdružitvi solastnine Okrajnega sodišča v Mariboru z opravilno številko I N 223/2014 z dne 22. 1. 2015,
- izpisek iz ZK za parc. št. 1798/2, k.o. Maribor - Grad, iz leta 2015,
- 14 posnetkov motilnih ravnanj iz katerih je razvidno poškodovanj avtomobilov, preprečevanje parkiranja, odvoz avtomobilov,
- fotografije škode na avtomobilih,
- Zaslišanje gostov Janeza Novaka, Andreja Horvata, Matija Gustinčiča in Francija Kranjca o škodi in odvozu avtomobilov,
- grozilni letaki,
- bančni izpiske glede povrnitve materialne škode,
- izvedenec ekonomske stroke,
- spletni zapisi o motilnih ravnanjih objavljeni objavljenih na platformi potujpreudarna.com iz leta 2015,
- izpisi iz poslovnih knjig iz katerih je razviden upad prometa,
- sodna presoja.

II.

V Zakonu o pravdnem postopku³, v nadaljevanju ZPP, so določena pravila postopka, po katerih sodišče obravnava in odloča v sporih iz osebnih in družinskih razmerij, ter v sporih iz premoženjskih in drugih civilnopравnih razmerij fizičnih in pravnih oseb, razen če so kateri od sporov navedeni v posebnem zakonu, ki je v pristojnosti specializiranega sodišča ali drugega organa.

---

³ Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17.

Skladno s 179. členom ZPP se pravdni postopek začne s tožbo, katero tožniki v konkretnem primeru s tem vlagajo. Tožba je tožnikova zahteva za pravno varstvo. S tožbo tožnik zahteva od sodišča, naj mu nasproti tožencu nudi pravno varstvo določene vsebine. Eden izmed pogojev, ki jih mora tožba po 180. členu ZPP vsebovati so tudi identifikacijski podatki strank. V 2. točki prvega odstavka 180.a člena ZPP kot sestavino določa EMŠO, če je stranka vpisana v centralni register prebivalstva. Čeprav tega podatka ni potrebno navesti, v kolikor je tožena stranka fizična oseba, katero lahko sodišče nedvoumno identificira, kot določa prvi odstavek 180. člena, jih stranka v predmetni tožbi iz previdnosti navaja na prvi strani predmetne tožbe.

V skladu s 76. členom ZPP je lahko pravdna stranka vsaka fizična in pravna oseba, iz tega razloga očitno izhaja, da sta tožnika sposobna nastopati v konkretnem pravnem sporu kot pravdni stranki. Sposobnost biti stranka je sposobnost biti nosilec pravic in obveznosti v procesnem razmerju. Po 78. členu ZPP stranko, ki nima pravdne sposobnosti, zastopa njen zakoniti zastopnik, ki je določen z zakonom ali z aktom, ki ga izda organ na podlagi zakona. Tožnika predmetno tožbo vlagata po svojem pooblaščenju. V skladu s 77. členom ZPP lahko pravdna dejanja stranka vlaga sama, če je popolnoma poslovno sposobna, torej da ima pravdno sposobnost, kar tožnika imata, saj v njuni poslovni sposobnosti ni omejitev, ali po pooblaščenju, pri čemer pa sta omejena s postopkovnimi pravili iz ZPP, kot izhaja tudi iz sodne prakse⁴.

Spor bi izhajajoč iz tega lahko stranki sprožili tudi sami, brez pooblaščenca, saj ZPP v njegovem 86. členu določa, da smejo stranke opravljati pravdna dejanja osebno ali po pooblaščenju, vendar ima stranka vselej možnost dajanja izjave poleg svojega pooblaščenca. Prav tako je določeno, da je lahko v skladu z 87. členom ZPP v postopku pred okrožnim, višjim in vrhovnim sodiščem, pooblaščenec lahko samo odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit. Toženca sta se odločila, da v skladu s četrtim odstavkom 87. člena ZPP za zastopanje pred sodiščem pooblastita odvetniško družbo.

Pooblastilo je ena izmed procesnih predpostavk, ki se nanaša na stranke. Procesne predpostavke morajo biti tekom postopka podane, da je sojenje dopustno. Če procesnih predpostavk ni podanih, je vsebinsko (meritorno) odločanje sodišča nedopustno. V skladu s 97. členom ZPP je določeno, da stranka da pooblastilo pisno. V skladu s 98. členom ZPP, ki določa, da mora pooblaščenec predložiti pooblastilo ali izkazati pooblastilo, dano pravni osebi, pri prvem pravdnem dejanju, je s

---

⁴ VSK sklep Cpg 320/2012, z dne 08.03.2013.

predmetno tožbo priloženo tudi pooblastilo strank za zastopanje, v predmetni zadevi, odvetniški družbi, ki v skladu z obsegom pooblastila vlaga predmetno tožbo v imenu tožnikov.

Stranke v pravnem postopku upravljata postopek, kar pomeni, da sta dominus litis postopka, zato je temeljno načelo postopka načelo dispozitivnosti.⁵ To pomeni, da stranke začnejo, vodijo in končajo postopek. Aktivno legitimacijo stranke ima oseba, ki je v pravnem postopku tožnik, ta položaj pa pridobi z vložitvijo tožbe. Predpostavka za vsako tožbo je tožnikov pravni interes. Vendar se pravni interes pri dajatvenih tožbah praviloma predpostavlja in ga ni treba dokazovati. V konkretnem primeru gre za del, ki se nanaša na ugotovitev obstoja služnosti (več o tem in podrobnejša členitev je navedena v nadaljevanju tožbe), po 181. členu ZPP za ugotovitveno tožbo, saj se s tožbo med drugimi zahteva, da se ugotovi obstoj kakšne pravice ali pravnega razmerja, v konkretnem primeru ugotovitev obstoja služnosti parkiranja. Pri ugotovitveni tožbi je sicer pomembno tudi to, da se s takšno tožbo ugotavlja pravica ali pravno razmerje (ne pa na primer dejstvo), prav tako pa je pomembno, da je izkazan pravni interes, ki je varovalo pred nepotrebnim obremenjevanjem sodišča in nasprotne stranke.⁶ Tožniki imajo torej za del glede ugotovitve obstoja služnostne pravice nedvomno izpolnjeno zahtevo po ugotavljanju pravice ali pravnega razmerja, prav tako pa je izpolnjen in podan tudi pravni interes tožnikov v predmetni zadevi, saj zaradi obstoječe situacije, nenehnih posegov v večletno obstoječe stanje (o čemer bo več napisano v nadaljevanju), pristajajo v negotovem pravnem položaju, počutijo se ogrožene, za kar pa bo sodišče po končanem postopku uredilo razmerja med udeleženi strankami. Drugi zahtevki v predmetni tožbi se nanaša na opustitev vseh motilnih ravnanj toženih strank, ki tožnike nedopustno vznemirjajo pri izvrševanju služnostne pravice. S predmetno tožbo se torej lahko ugotovi obstoj služnosti (o čemer več v nadaljevanju), kar pa pomeni, da potrebuje posestnik tudi zagotovljeno varstvo za predmetno služnost. Nadalje pa je postavljen tudi zahtevki za povračilo odškodnine, ki je tožnikom nastala, in izhaja iz predmetnega spora (o čemer več in podrobneje v nadaljevanju) predstavlja dajatveno tožbo, ki tako po teoriji, kot tudi po sodni praksi obstaja stališče, da se pri dajatvenih tožbah pravni interes predpostavlja. Pravni interes za tožbo ni odvisen od tega, ali bo odškodnina na koncu izterjana.⁷

Kot je že navedeno in kot bo podrobneje še v nadaljevanju, se s predmetno tožbo zahteva več različnih zahtevkov. O objektivni kumulaciji oziroma o združevanju zahtevkov tako govorimo, kadar isti tožnik proti istemu tožencu v eni tožbi uveljavlja več različnih tožbenih zahtevkov. O

---

⁵ L. Ude, Civilno procesno pravo, Uradni list RS, Ljubljana 2002, stran 106.

⁶ A. Galič, Pravni interes pri ugotovitveni tožbi, Zbornik znanstvenih razprav 1995, str. 69, 70.

⁷ VSK sodba Cpg 328/2015, z dne 10.12.2018.

objektivni kumulaciji govorimo le tedaj, če združuje tožnik v isti tožbi več glavnih zahtevkov. V kolikor gre za uveljavljanje glavnega in stranskega zahtevka (npr. obresti, stroški) to ne sodi v okvir združevanja zahtevkov.⁸ Takšno združevanje zahtevkov predstavlja po slovenskem pravu pravico, in ne obveznosti tožnika.⁹ Uveljavljanje več tožbenih zahtevkov v eni tožbi je tako možno na podlagi 182. člena ZPP, saj lahko v skladu z njim tožeča stranka v eni tožbi uveljavlja več zahtevkov zoper isto toženo stranko, kadar imajo vsi zahtevki isto dejansko in pravno podlago. V kolikor pa zahtevki nimajo iste dejanske in pravne podlage, se lahko uveljavljajo z eno tožbo zoper isto toženo stranko samo tedaj, kadar je isto sodišče stvarno pristojno za vsakega od teh zahtevkov in je za vse zahtevke predpisana ista vrsta postopka. V kolikor veljajo za enega od zahtevkov pravila o izključni krajevni pristojnosti, jih je mogoče uveljavljati z isto tožbo samo pri sodišču, ki je pristojno po pravilih o izključni krajevni pristojnosti.

V konkretnem primeru gre s strani tožnikov za začetno kumulacijo zahtevkov, ker tožnik že v tožbi proti istima tožnikoma uveljavlja več zahtevkov.¹⁰ Prav tako gre za objektivno kumulacijo, saj tožnika z zahtevki, ki so navedeni v tožbenem zahtevku, uveljavljata 3 zahtevke, ki temeljijo na različni pravni in dejanski podlagi.

Dokazi:

- sodna presoja,
- kot do sedaj.

III.

Same procesne predpostavke, ki morajo biti v vsaki tožbi podane, da sodišče sploh odloča o stvari, so potrebne za vsebinsko odločanje o stvari, prav tako pa sodišče nanje pazi po uradni dolžnosti. Sodišče torej preveri, ali spor spada v sodno pristojnost, ali je tožba vložena pravočasno, ali o predmetnem sporu že teče pravda - obstoj litispendence, ali je stvar pravnomočno razsojena, ali je bila za konkretni primer sklenjena sodna poravnava, ter ali je podana pravna korist tožeče stranke, prav tako pa mora biti sodišče pozorno tudi na svojo pristojnost.¹¹

Prav tako je za uvedbo sodnega postopka med drugim potrebno plačilo sodne takse, kot določa 105.a člen ZPP, ki določa, da mora biti ob vložitvi tožbe biti plačana sodna taksa, najkasneje v

---

⁸ L. Ude, 2002, str. 218.

⁹ A. Galič v L. Ude idr., Pravdni postopek, zakon s komentarjem, 2. knjiga, GV založba, Ljubljana 2006, str. 166.

¹⁰ L. Ude, 2002, str. 219.

¹¹ R. Žirovnik, Pravni interes "condictio sine qua non" ugotovitvene tožbe, diplomsko delo, 2014.

roku, ki ga določi sodišče v nalogu za plačilo sodne takse. V nalogu sodišče stranko opozori na posledice neplačila sodne takse iz tretjega odstavka tega člena. Sodna taksa se plačuje v skladu z Zakonom o sodnih taksah¹². Toženca se na tem mestu zavezuje k plačilu sodne takse v roku, ki ga bo postavilo sodišče.

PRISTOJNOST

V skladu z 29. členom ZPP je določeno, da je sodišče Republike Slovenije pristojno za sojenje, kadar je njegova pristojnost v sporu z mednarodnim elementom izrecno določena z zakonom ali z mednarodno pogodbo. Če v zakonu ali mednarodni pogodbi ni izrecne določbe o mednarodni pristojnosti za določeno vrsto spora, je sodišče Republike Slovenije pristojno za sojenje v tovrstnem sporu tudi tedaj, kadar njegova pristojnost izvira iz določb o krajevni pristojnosti. V konkretni zadevi gre torej za slovensko jurisdikcijo. Predmetni spor ne vključuje nobenega mednarodnega elementa, zaradi česar dvomov o morebitni uporabi mednarodnega prava ni.

V našem primeru bo odločalo splošno sodišče, saj gre za primer priposestevanja služnosti, prepoved motenja in nepogodbene odškodninski zahtevek, za kar specializirana sodišča v Republiki Sloveniji, natančneje delovno ali upravno sodišče, nimata pristojnosti.¹³

Stvarna pristojnost se določa po pravnem redu Republike Slovenije, tako da se uporabijo določila nacionalnega prava; ta nam povedo, katero sodišče je pristojno v konkretni zadevi. Stvarna pristojnost je urejena v 30. in 32. členu ZPP, ki kot glavno merilo o pristojnosti sodišča, postavljata vrednost spornega predmeta (*competentia ratione valoris*) in sicer je zadeva v domeni okrajnega sodišča, če vrednost spornega predmeta ne presega 20.000,00 EUR. Vrednost spornega predmeta se presoja po pravilih določenih med 39. in 45. členom ZPP. Temeljno je pravilo, da je pri določanju njegove vrednosti bistven glavni zahtevek, torej brez stranskih terjatev (npr. obresti). Po navedbi 41. člena ZPP se v primerih, ko tožeča stranka uveljavlja zahtevke v tožbi zoper več tožencev, določi pristojnost po vrednosti vsakega posameznega zahtevka. Ne glede na vrednost spornega predmeta pa 30. člen ZPP določa, da so okrajna sodišča pristojna, da sodijo v sporih zaradi motenja posesti, v sporih o služnostih in realnih bremenih, v sporih iz najemnih in zakupnih razmerij. Ker sta dva od zahtevkov tudi ugotovitev služnosti in prepoved nadaljnjega motenja, bi bilo stvarno pristojno sodišče okrajno sodišče, po načelu izključne pristojnosti. Vendar je potrebno biti pozoren na zahtevek, ki se v predmetnem sporu še dodatno zahteva, to je obligacijskopравни zahtevek, za katerega po ZPP ni določena izključna stvarna pristojnost, in se tako stvarna

---

¹² Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US, 30/16, 10/17 – ZPP-E, 11/18 – ZIZ-L in 35/18 – odl. US.

¹³ http://www.sodisce.si/sodni_postopki/izbira_postopka/2014030415291642/, dostopno 12.10.2018.

pristojnost sodišča določa po vrednosti spornega predmeta. Vrednost obligacijskoprnega zahtevka skupno ne presega meje 20.000 EUR, zaradi česar je tudi v tem primeru pristojno okrajno sodišče.

V skladu z določbo ZPP se torej lahko kumulirajo zahtevki v primeru da nimajo iste dejanske in pravne podlage, z eno tožbo zoper isto toženo stranko tedaj, kadar je isto sodišče stvarno pristojno za vsakega od teh zahtevkov in je za vse zahtevke predpisana ista vrsta postopka, kar je v konkretnem primeru podano.

Pravila o krajevni pristojnosti nam povedo, katero izmed več stvarno pristojnih sodišč je pooblaščen odločati o konkretnem sporu, kar se določa po nacionalnem pravu. Upoštevajoč določbo 46. člena ZPP, je za sojenje pristojno sodišče, ki je splošno krajevno pristojno za toženo stranko, v kolikor ni z zakonom določena izključna pristojnost kakšnega drugega sodišča. Splošna krajevna pristojnost sodišča se določa glede na stalno prebivališče tožene stranke, oziroma v primeru pravne osebe, glede na sedež pravne osebe kot izhaja iz 47. ter 48. člena ZPP. Za spore o stvarnih pravicah na nepremičninah, v sporih zaradi motenja posesti ter v sporih iz zakupa ali najema nepremičnin, je v skladu s 57. členom ZPP določena izključna krajevna pristojnost za sodišče, na območju katerega nepremičnina leži. Tožba na ugotovitev stvarne služnosti predstavlja tovrsten spor glede stvarne pravice, prav tako tudi zahtevki glede prepovedi nadaljnjega motenja posesti. V kolikor tožba vsebuje več tožbenih zahtevkov, ki so povezani z isto dejansko in pravno podlago, in je za enega izmed teh predpisana izključna krajevna pristojnost, pride do atrakcije pristojnosti. Zato je za sojenje v takem sporu krajevno pristojno tisto sodišče, čigar pristojnost je določena kot izključna.¹⁴ V konkretnem primeru se torej izključna pristojnost iz vseh navedenih določb nanaša na pristojnost sodišča v Mariboru, saj nepremičnina leži v k.o. Maribor-Grad. Vključujoč stvarno pristojnost, je pristojno okrajno sodišče v Mariboru.

Dokazi:

- sodna presoja,
- kot do sedaj.

IV.

SOSPORNİŠTVO

---

¹⁴ Bilten ZS 23/85 str.35, z dne 13. 6. 1985.

Kadar nastopa na strani tožnika ali toženca več oseb, govorimo o sosporništvu, institutu, ki je odraz načela ekonomičnosti in smotrnosti, gre za subjektivno komulacijo.¹⁵ V danem primeru gre za sosporništvo tako na strani tožnikov, kot tudi tožencev.

Pri sosporništvu ločimo materialno in formalno sosporništvo, pri čemer gre pri materialnem sosporništvu za sospornike, ki so glede na sporni predmet v pravni skupnosti (npr. solastnina), prav tako se pravice in obveznosti sospornikov so opirajo na isto dejansko in pravno podlago, ali pa gre za solidarne terjatve ali solidarne obveznosti. O materialnem sosporništvu govorimo, če se pravice tožnikov oziroma obveznosti tožencev opirajo na isto dejansko in pravno podlago (*idem factum - idem ius*).¹⁶ Na drugi strani je formalno sosporništvo v primeru, ko gre za primer, ko so predmet spora zahtevki oziroma obveznosti iste vrste, ki se opirajo na bistveno istovrstno dejansko in pravno podlago, in velja stvarna in krajevna pristojnost istega sodišča za vsak zahtevk in za vsakega toženca. Formalni sosporniki pa tako med seboj niso v materialnopravni zvezi. Materialni sosporniki so tako že pred pravdo med seboj v materialnopravnem razmerju, oziroma so v določeni materialnopravni zvezi s predmetom spora. Prva točka prvega odstavka 191. člena ZPP govori o materialnem sosporništvu.

Nadalje obstaja razlika tudi med začetnim in naknadnim sosporništvom. Pri začetnem sosporništvu že v začetku pravde nastopa na aktivni ali pasivni strani več oseb. Ker se lahko po pravilih ZPP do konca glavne obravnave ob pogojih za materialno in formalno sosporništvo pridruži tožniku nov tožnik ali se tožba razširi na novega toženca, če v to privoli, govorimo še o naknadnem sosporništvu; pravdo mora tako stranka prevzeti v tistem stanju, v katerem je, ko stopi vanjo.

Sosporništvo se deli nato še na navadno in enotno sosporništvo. Pri navadnem sosporništvu se za vsakega sospornika lahko izda različna sodba, saj je vsak sospornik samostojna stranka. Procesna dejanja navadnega sospornika učinkujejo le zanj. Pri enotnem sosporništvu pa se za vse sospornike izda enaka sodba.

V primeru, da pride do nasprotovanja med dejanji sospornikov, obvelja najbolj koristno dejanje. Če zamudijo posamezni sosporniki kakšno pravdno dejanje, se tudi nanje razteza učinek pravnih dejanj, ki so jih opravili drugi sosporniki. Če se iztečejo roki za določena pravdna dejanja za

---

¹⁵ L. Ude, 2002, str. 231.

¹⁶ Pravosodni bilten (PB) št. 3/2016, str. 11.

posamezne enotne sospornike od različnem času, lahko opravi vsak sospornik to pravdno dejanje vse do takrat, dokler še teče rok za katerega koli izmed njih.

Poznamo še nujno sosporništvo, kar pomeni, da morajo v določenih postopkih nastopati vsi predvideni sosporniki. Če na aktivno ali pasivni strani ne nastopajo vsi sosporniki, v procesu tako ne nastopa aktivno ali pasivno legitimirana stranka. Za nujne sospornike gre, kadar to določa materialno pravo. Nujno sosporništvo je zgolj formalno (2. točka prvega odstavka 191. člena ZPP), kot izhaja tudi iz sodne prakse¹⁷.

Ko zakon določa, da lahko več oseb toži oziroma je lahko toženih z isto tožbo, govorimo o zakonitem sosporništvu.

V obravnavanem primeru gre tako na aktivni kot tudi na pasivni strani za začetno sosporništvo, saj se že na začetku pravde na tožeči in toženi strani pojavljajo sosporniki. Do naknadnega sosporništva, v tem trenutku, glede na podane dokaze, ne bo prišlo. Tožnika sta v procesnem smislu sospornika, po drugem odstavku 191. členu ZPP, ker so glede na sporni predmet v pravni skupnosti ali ker se opirajo njihove pravice oziroma obveznosti na isto dejansko in pravno podlago ali v kolikor gre za solidarne terjatve ali solidarne obveznosti.

Tožeča stranka želi, da se ugotovi obstoj stvarne služnosti na solastnini toženih strank, zato so stranke na pasivni (toženi) strani opredeljene kot nujni sosporniki. V skladu z materialnopravnimi izhodišči, tudi sodna praksa solastnike šteje za nujne sospornike, vendar le tedaj, ko narava pravice, ki jo uveljavlja tožeča stranka s tožbo, terja enotno obravnavo vseh solastnikov. To se zgodi tudi v primeru, ko se na zemljišču v solastnini ugotavlja obstoj stvarne služnosti, ki bremeni le služeečo stvar kot celoto.¹⁸

Po 196. členu ZPP sta, ker je mogoče po zakonu oziroma po naravi glede obstoja stvarne služnosti pravno razmerje rešiti samo na enak način za vse sospornike, sospornika na pasivni strani enotna sospornika, in tako se štejeta za enotno pravdno stranko. Na pasivni strani so v enakem medsebojnem položaju vsakokratni lastniki različnih služeečih nepremičnin. Enotni sosporniki so tako solastniki posamezne služeeče nepremičnine, na kateri se zahteva ugotovitev služnosti, kar izhaja tudi iz sodne prakse¹⁹. V konkretnem primeru sta torej lastnika gospodujočega zemljišča

---

¹⁷ VSRS sodba in sklep Ii Ips 98/2014 z dne 24.10.2016

¹⁸ Sodba II Ips 3/2009, z dne 25.10.2012.

¹⁹ VSL I Cp 37/2012 z dne 23.08.2012.

izhajajoč iz zemljiške knjige dva, vsak do ene polovice. Zaradi dejstva, da stvarna služnost ni deljiva pravica, se mora izrek sodbe glasiti za oba enako, saj se na solastnike služnost nanaša v celoti, kot zahtevajo potrebe za izvajanje služnosti, in ne le v mejah svojih solastniških deležev.²⁰ V skladu z 196. členom ZPP sta toženca enotna in nujna sospornika. V tem primeru imamo opravka s podvrsto materialnega sosporništva in sicer z enotnim sosporništvom, o katerem govorimo takrat, kadar je mogoče zoper vse sospornike izdati enako sodbo.²¹ V kolikor posamezni sospornik zamudi kakšno pravnomočno dejanje, tudi nanj učinkuje pravnomočno dejanje, ki so ga opravili drugi sosporniki.

Na aktivni strani sicer ni nujnega sosporništva, saj vseh udeležencev materialnopravnega razmerja ni mogoče prisiliti k tožbi ali drugačnemu aktivnemu ravnanju.²² V kolikor bi bilo potrebno nujno sosporništvo na aktivni strani, bi lahko bila posameznikom kršena pravica do sodnega varstva, v kolikor se kateri od potencialnih nujnih sospornikov ne bi odločil za vložitev tožbe. Za enotno sosporništvo je v nasprotju z navadnim sosporništvom značilno, da je mogoče po zakonu ali po naravi pravnega razmerja spor rešiti samo na enak način za vse sospornike, kar izhaja že iz zakonske določbe 196. člena ZPP. Opredelitev, kdaj so stranke, ali na aktivni, ali pasivni strani, v razmerju enotnih sospornikov ne določa procesni zakon, temveč pravila materialnega prava. Kot izhaja tudi iz sodne prakse²³ je vprašanje, kdaj morajo v postopku sodelovati kot enotni sosporniki vsi solastniki nepremičnine, odvisno predvsem od tega, ali gre za gospodujočo ali služnečo nepremičnino. Na strani tožeče stranke nastopata dve stranki, kar v konkretnem primeru pomeni, da tako predstavljata v delu, ki se nanaša na ugotovitev stvarne služnosti služnosti, enotna sospornika.

Glede zahtevka za varstvo stvarne služnosti na aktivni strani iz istih razlogov prav tako obstoji navadno sosporništvo. Tudi na pasivni strani gre za navadno sosporništvo, saj sta toženca, zoper katera lastnika gospodujočega zemljišča zahteva varstvo služnosti v razmerju navadnega materialnega sosporništva. Niti zakon, niti narava pravnega razmerja namreč zanju ne terjata enake rešitve spora, pri čemer okoliščina, da sta toženca solastnika služnečega zemljišča, v konfesorni pravdi (za razliko od pravde za ugotovitev obstoja služnosti) nima vpliva na naravo sosporništva

---

²⁰ 1. odst. 213. čl. SPZ in 1. odst. 219. čl. SPZ.

²¹ L. Ude, 2002, str. 106.

²² VSL sklep I Cp 1165/2016 z dne 15.06.2016.

²³ VSK sklep Cp 899/2011 z dne 04.12.2011.

na pasivni strani.²⁴ Niti solastnina na služočem zemljišču torej ne utemeljuje enotnega sosporništva na pasivni strani.²⁵

Tudi v delu pravde, ki se nanaša na odškodnino, gre za navadno sosporništvo, kar izhaja iz sodne prakse²⁶. Ker tožnika od povzročitelja škode zahtevata plačilo odškodnine na isti dejanski in pravni podlagi, gre za materialno sosporništvo, ki je lahko navadno ali enotno. Za vsakega od tožnikov se lahko izda različna sodba, kar pomeni, da je vsak od njiju samostojna stranka in da gre za navadne sospornke, katerih procesna dejanja učinkujejo le zanj, v skladu s sodno prakso²⁷.

Dokazi:

- sodna presoja,
- kot do sedaj.

V.

PREDHODNO VPRAŠANJE

Upoštevajoč 13. člen ZPP, je pravdno sodišče, v primeru, da je odločba sodišča odvisna od rešitve predhodnega vprašanja o obstoju pravice oziroma pravnega razmerja, o čemer pa drugo sodišče ali kakšen drug pristojen organ še ni odločil, pristojno da samo reši to vprašanje, če posebni predpisi ne določajo drugače. Predhodno vprašanje je vprašanje od katerega je odvisna odločitev o glavni stvari, vendar samo ni predmet civilne pravde. Rešitev predhodnega vprašanja ima učinek samo za pravdo, v kateri je bilo rešeno, saj pri tem upoštevamo načelo prirejenosti postopkov, ki nam nalaga, da so civilna sodišča in drugi državni organi med seboj enakovredni in vsak zase odloča v mejah svojih pristojnosti. V primeru da kazensko sodišče o predhodnem vprašanju že odloči, je na to odločitev pravdno sodišče vezano, saj kazensko sodišče predstavlja matični organ, ki je pristojen odločati o tovrstni zadevi. V primeru, da bi o zadevi, kot o predhodnem vprašanju pred kazenskim sodiščem odločilo pravdno sodišče, kazensko sodišče na to odločitev ne bi bilo vezano. Pri tem izhaja, da civilno sodišče glede storjenih prekrškov in odločitev o le - teh, nanje ni vezano. To je razvidno tudi iz sodne prakse²⁸, iz katere izhaja, da je sodišče v skladu s 14. členom ZPP v primeru, da tožbeni zahtevk temelji na istem dejanskem stanju, na podlagi katerega je že bilo odločeno v kazenskem postopku, vezano zgolj na pravnomočno obsodilno sodbo, izdano v

---

²⁴ Sklep II Ips 1252/2008 z dne 23.02.2012.

²⁵ Sklep II DoR 206/2012 z dne 23.08.2012.

²⁶ VDS sklep Pdp 826/2006 z dne 12.07.2007.

²⁷ VSL sklep II Cp 2253/2010 z dne 04.11.2010.

²⁸ VSL sklep I Cpg 88/2007 z dne 31.01.2008 in VSL sodba II Cp 326/2011 z dne 18.05.2011.

kazenskem postopku, glede obstoja kaznivega dejanja in kazenske odgovornosti storilca, prav tako pa pravdno sodišče sicer res v ničemer ni vezano na odločitev sodišča v prekrškovnem postopku. V konkretnem primeru ni podane potrebe po postavitvi kakšnega predhodnega vprašanja, zaradi česar lahko civilno sodišče samo odloči o stvari, saj tudi kakšen poseben zakon ne določa obveznosti postavitve predhodnega vprašanja.

Dokazi:

- sodna presoja,
- kot do sedaj.

VI.

Iz konkretnega dejanskega stanja navedenega v prvem delu tožbe je razvidno, da sta tožnika leta 1980 na podlagi darilne pogodbe in ustreznega razpolagalnega posla z zemljiškoknjižnim dovolilom ter vpisom v zemljiško knjigo postala lastnika na nepremičnini parc. št. 1798/1, k.o. Maribor - Grad, vsak $\frac{1}{2}$ do celote. Kadar ima več oseb na nerazdeljeni stvari (so)lastninsko pravico, kjer je delež vsakega izmed njih določen v sorazmerju s celoto, nastane solastnina.²⁹ To izhaja tudi iz sodne prakse³⁰, kjer je med drugim določeno tudi, da ima solastnik pravico imeti stvar v posesti in jo skupaj z drugimi solastniki uporabljati sorazmerno svojemu idealnemu deležu. Solastnina kot oblika lastninske pravice, ki pomeni pravno oblast več oseb na isti nerazdeljeni stvari,³¹ se v razmerju do tretjih ne razlikuje od lastninske pravice kjer je imetnik ena oseba. Vsebina in obseg upravičenj, ki jih vključuje lastninska pravica, torej ostane enaka ne glede na število imetnikov pravice.³² To sledi iz individualističnega koncepta solastninskega razmerja kot klasične značilnosti solastninskega razmerja.³³ Takoj zatem je potrebno dodati, da solastnina zajema celotno stvar.³⁴ Tako se tudi pri solastnini ohranja načelo specialnosti. Razdeljena torej ni stvar, pač pa lastninska pravica (solastninski delež je kvantitativni del lastninske pravice na idealnem delu stvari.)³⁵ ³⁶ To pa pomeni, da je izvrševanje solastninske pravice možno zgolj skupaj z vsemi solastniki, in zato mora nastati pravna skupnost. Tudi po sodni praksi³⁷ se lahko razpolaga lahko le v obsegu s svojo

---

²⁹ 65. čl. SPZ.

³⁰ VSM I Cp 246/2009 z dne 20. 5. 2010.

³¹ M. Juhart, M. Tratnik, R. Vrenčur, Stvarno pravo, GV založba, Ljubljana 2007, str. 309.

³² M. Juhart, N. Plavšak, R. Vrenčur, Sodobno stvarno pravo, izbrana poglavja, 2. del, Planet GV: Tax-Fin-Lex, Ljubljana 2017, str. 43.

³³ Glej 66. čl. SPZ.

³⁴ M. Juhart, M. Tratnik, R. Vrenčur, Stvarnopravni zakonik s komentarjem, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 2016, str. 410.

³⁵ Prav tam.

³⁶ Solastnina ne sega na določen del stvari, četudi je predmet solastninske deljiv. Zemljiška parcela, ki bi jo sicer lahko razdelili na fizične dele, ki ustrezajo solastniškim idealnim deležem, je v solastnini v vseh gabaritih do celote.

³⁷ VSM I Cp 246/2009 z dne 20.05.2010.

pravico, medtem ko razpolaganje s celotno stvarjo predstavlja posej, ki presega okvir rednega upravljanja. Nastanek takšne pravne skupnosti implicira posebno notranje razmerje med imetniki lastninske pravice. Za solastnino kot pravno skupnost veljajo nekatera posebna pravila, ki so določena v SPZ³⁸. Glede ostalih vprašanj pa se uporabi OZ (gre namreč za obligacijsko razmerje v smislu 1003. člena).³⁹

Solastnina lahko nastane na podlagi zakona, odločbe državnega organa, z dedovanjem in pravnim poslom. V konkretnem primeru gre za pravno-poslovno pridobitev solastninske pravice na nepremičnini. Predpostavke izvedene pridobitve stvarne pravice na nepremičnini so: 1. veljaven zavezovalni pravni posej iz katerega izhaja obveznost (imetnika stvarne pravice) prenosa stvarne pravice na pridobitelja, v konkretnem primeru je šlo za darilno pogodbo; 2. veljaven razpolagalni pravni posej, kar predstavlja prevzem zemljiškoknjžnega dovolila pridobitelja ter 3. vpis v zemljiško knjigo,⁴⁰ teoretična podlaga pa je potrjena tudi s sodno prakso⁴¹. Iz dejanskega stanja konkretnega primera sledi, da so vse predpostavke pravno-poslovne pridobitve lastninske pravice na nepremičnini izpolnjene.

Iz dejanskega stanja je nadalje razvidno, da je 10.3.1992 na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad, ki je bila dotlej v solastnini zakoncev Marije in Franca Rozman, s smrtjo Franca Rozmana nastala skupna lastnina na 1/2 zadevne nepremičnine. Z dedovanjem se namreč pridobi lastninska pravica v trenutku zapustnikove smrti.⁴² Pravni temelj dedovanja je v konkretnem primeru zakon. In ker je bilo dedičev več, je nastala t. i. dediščinska skupnost; kar pomeni, da se je na zadevni nepremičnini do 1/2 (in drugem zapustnikovem premoženju) vzpostavilo razmerje lastninske pravice več oseb v obliki skupne lastnine.⁴³ Skupna lastnina je v 72. členu SPZ, ki predstavlja trenutno veljaven zakon opredeljena kot lastninska pravica več oseb na isti stvari, pri kateri njihovi deleži niso vnaprej določeni. Prav tako je smiselno enako skupna lastnina bila urejena v takrat veljavnemu zakonu, in sicer Zakonu o temeljnih lastninskopravnih razmerjih⁴⁴ (v nadaljevanju ZTLR). Opredelilna značilnost skupne lastnine je nesamostojnost razpolaganja posameznega udeleženca s svojim deležem v skupni lastnini.⁴⁵ Pri pravni skupnosti solastnine lahko načeloma solastnik samostojno razpolaga s svojim idealnim deležem lastninske pravice. Pri

---

³⁸ Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13.

³⁹ Uradni list RS, št. 83/01.

⁴⁰ M. Juhart, N. Plavšak, R. Vrenčur, 2017, str. 55.

⁴¹ VSL sklep II Cp 2533/2010 z dne 8.10.2010.

⁴² 41. čl. SPZ.

⁴³ M. Juhart, M. Tratnik, R. Vrenčur, 2016, str. 274.

⁴⁴ Uradni list SFRJ, št. 6/80, 20/80 – popr., 36/90.

⁴⁵ M. Juhart, N. Plavšak, R. Vrenčur, 2017, str. 45.

pravni skupnosti skupne lastnine pa lahko z lastninsko pravico razpolagajo samo vsi skupni lastniki skupaj.⁴⁶ V konkretnem primeru je nastala skupna lastnina na posameznem idealnem delu, torej na 1/2 nepremičnine. Iz tega sledi, da se je v razmerju do imetnikov drugih idealnih deležev, torej do Marije Rozman, oblikovala solastnina, v notranjem razmerju med imetniki posameznega deleža pa skupna lastnina vseh dedičev Franca Rozmana. Iz tega izhaja, da je nastal izrazit *mater rixarium*.⁴⁷

Dokazi:

- sodna presoja,
- kot do sedaj.

VII.

Iz dejanskega stanja sledi, da so gostje hotela in uporabniki drugih turistično-gostinskih storitev, ki sta jih v okviru svoje podjetniške dejavnosti na sosednji nepremičnini (parc. št. 1798/1, k.o. Maribor-Grad) izvajala tožnika, parkirali na delu nepremičnine parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad že od leta 1988. Iz konkludentnih ravnanj Franca in Marije Rozman je povsem jasno razvidna nemotena uporaba parkirišča hotelskih gostov od leta 1988 do leta 1992. Trajnost takšnih ravnanj implicira nastanek obligacijskega razmerja, konkretno dogovora za uporabo parkirišča. Takšna uporaba parkirišča na tuji stvari pa vzpostavlja možnost za priposestvovanje stvarne služnosti parkiranja na tuji nepremičnini.

Na tem mestu je potrebno še dodati razmerje med takrat veljavnim ZTLR in trenutno veljavnim SPZ. Do dne 1. 1. 2003 je bil v uporabi ZTLR, po tem datumom pa je stopil v uporabo SPZ. Izhajajoč iz sodne prakse⁴⁸ in zakona je v skladu z 268. členom SPZ v primerih, ko je tožba vložena po uveljavitvi SPZ, se na podlagi nasprotnega razlogovanja uporablja ta zakon. Sicer je v 266. členu SPZ določeno, da stvarne pravice pridobljene pred uveljavitvijo SPZ, ostanejo v veljavi z vsebino, ki je določena v SPZ. V konkretnem primeru je tožba vložena po uveljavitvi SPZ, torej po datumu 1. 1. 2003, kar pomeni, da se določbe ZTLR in pravice, ki so v tistem času nastale gledajo vsebinsko po tem zakonu, SPZ pa se uporablja, kot trenutno veljavni zakon. V kolikor je določba primerljiva v ZTLR tudi trenutno veljavnem SPZ, določba in njen namen ne bo posebej predstavljen v predmetni tožbi.

---

⁴⁶ Prav tam.

⁴⁷ Kot *mater rixarium* se v teoriji označujejo razmerja nujnosti, kot sta na primer solastnina in skupna lastnina, iz katerih se lahko razvijejo spori oziroma pri katerih je več možnosti, da se bodo spori razvili.

⁴⁸ VSL sodba I Cp 246/2016 z dne 13.4.2016.

Služnost je omejena stvarna pravica na tuji stvari, saj omejuje lastninsko pravico služnostnega zavezanca. SPZ jo v 210. členu opisuje kot pravico uporabljati tujo stvar ali izkoriščati pravico, oziroma zahtevati od lastnika stvari, da opušča določena dejanja, ki bi jih sicer imel pravico izvrševati na svoji stvari (služeča stvar). Ločimo osebne in stvarne služnosti. Pri stvarnih služnostih gre za odnos dveh nepremičnin; ena od njiju služeča nepremičnina, služi drugi gospodujoči nepremičnini. Stvarna služnost je torej vezana na nepremičnino, ima jo vsakokratni lastnik gospodujoče nepremičnine. Če prehaja stvarna služnost na njegove pravne naslednike, prehaja skupaj z lastninsko pravico. Za osebne služnosti je značilno, da so vezane na osebo in pravice, ustanovljene v korist določene osebe in so nujno časovno omejene, saj gre za osebne premoženjske pravice, ki ugasnejo s smrtjo upravičenca ali s potekom časa.⁴⁹ Vsebina služnosti je lahko pozitivna ali negativna. Pozitivna pomeni, da lahko služnostni upravičenec tujo stvar uporablja oziroma izkorišča tujo pravico, medtem ko je za negativno služnost značilno, da gre za omejitev lastnika, in sicer, da ne sme izvrševati vseh upravičenj svoje lastninske pravice - da se mora delu svoje lastninske pravice odpovedati in opuščati ravnanja, k bi mu sicer bila dopustna. Negativna vsebina služnosti se pojavi samo pri stvarnih služnostih.⁵⁰ Zakon o zemljiški knjigi (v nadaljevanju ZZK-1) navaja, da se služnostna pravica vpiše v zemljiški knjigi⁵¹, in sicer enako kot ostale stvarne pravice na nepremičninah.⁵² Na področju služnosti se tako v teoriji, kot tudi praksi, uporabljajo temeljna načela služnosti, ki veljajo tako za stvarne kot za osebne služnosti, vendar je njihov pomen bolj izražen na področju stvarnih služnosti, saj se oblikuje vsebina vsake posamezne služnosti na podlagi konkretnih okoliščin v vsakem primeru posebej.⁵³

Služnost služnosti ni mogoča (*servitus servitutis esse non potest*) - stvarna služnost se ustanovi v korist zemljišča in ni pomembno, kdo uporablja gospodujoče zemljišče, zato tudi služnosti ni potrebno prenesti.⁵⁴ V konkretnem primeru gre za priposestvanje stvarne služnosti parkirišča, ki temelji na lastninski pravici in ne služnosti, zato to načelo ni kršeno. Služnost dajatve ne obstaja (*servitus in faciendo consistere nequit*) - stvarna služnost ne more obvezovati lastnika služeče stvari k opravljanju nekega dejanja.⁵⁵ To izhaja iz vsebine služnosti, kjer je razvidno, da mora lastnik služeče stvari trpeti dejanja drugega ali opustiti določena ravnanja, ki mu kot lastniku pripadajo.⁵⁶ V konkretnem

⁴⁹ M. Juhart, M. Tratnik, R. Vrenčur, 2007, str. 589.

⁵⁰ Prav tam, str. 872.

⁵¹ 1. čl. ZZK-1: "Zemljiška knjiga je javna knjiga, v katero se vpisujejo podatki o pravicah na nepremičninah in pravna dejstva v zvezi z nepremičninami."

⁵² 13. čl. ZZK-1.

⁵³ M. Juhart, M. Tratnik, R. Vrenčur, 2007, str. 591.

⁵⁴ M. Juhart, Stvarnopravni zakonik s komentarjem, GV založba, Ljubljana 2004, str. 873.

⁵⁵ 2. odst. 213. čl. SPZ.

⁵⁶ M. Juhart, 2004, str. 873.

primeru mora lastnik le trpeti dejanja drugega (parkiranje avtomobilov) in za to ne rabi ničesar storiti. Torej ne gre za služnost v dajatvi ali storitvi.

Služnost se mora izvrševati obzirno (*servitutibus civiliter utendum est*) - služnostni upravičenec mora služnost izvrševati tako, da ne škoduje služeci stvari, to je primerno in obzirno. Vsebina služnosti se ne spreminja, ne večja se njen obseg, tudi če se potrebe spremenijo (predvsem povečajo) ali pa če se spremeni način gospodarjenja. Mora pa služnostni upravičenec svojo pravico izvrševati na način, da najmanj obremenjuje služeco nepremičnino (*civiliter uti*)⁵⁷, saj mora lastnik služee nepremičnine trpeti njegova dejanja in ne more zahtevati od služnostnega upravičenca, da svojo pravico omeji ali se ji odpove. V primeru se služnost izvršuje obzirno, obseg se ne povečuje, ampak ostaja enak kot od samega začetka izvrševanja služnosti, prav tako se ne dodatno uničuje površina za parkiranje, zato tudi to načelo ni kršeno.

Služnost na lastni stvari ni mogoča (*nemini res sua servit*)

Služnost je omejena stvarna pravica na tuji stvari. Preneha v primeru, ko pride do združitve dveh pravic (služnostne in lastninske pravice) v eni osebi, saj postane nepotrebna.⁵⁸ V primeru stvarnih služnosti to načelo ne velja v celoti, saj je možno, da pride do oblikovanja lastniške služnosti, to je takrat, ko postane lastnik ene od nepremičnin hkrati tudi lastnik druge nepremičnine, vendar se v zemljiški knjigi stanje bremen nepremičnine ne spremeni, in služnost še vedno obstaja. Takrat služnostna pravica miruje in govorimo o mirujoči oz. prikriti služnosti.⁵⁹ V konkretnem primeru sta tožnika dne 10. 3. v letu 1992⁶⁰ postala solastnika (skupaj z mamo, Blažem in Branimirjem, kot je bilo predhodno že opisano in dokazano) nepremičnine parc. št. 1798/2 k. o. Maribor-Grad, kjer so sicer gostje hotela že vse do takrat parkirali svoje avtomobile. Tožnika sta bila v konkretnem primeru z dedovanjem le formalna solastnika predmetne nepremičnine, saj je dediščina po njunem očetu prešla v trenutku smrti na njiju. Kot lahko zaslišane stranke potrdijo, predvsem tožnika sama, nikoli nista mogla dejansko upravljati s predmetno nepremičnino. Avtomobilov prav tako nikoli nista sama osebno parkirala na predmetni nepremičnini, ampak je šlo le za parkiranje gostov, ki so uporabljali storitve zaveznitva Alfa.

Poleg že naštetih in opisanih načel služnosti, ki veljajo tako za osebne kot tudi za stvarne služnosti, poznamo tudi načela, ki veljajo le za stvarne služnosti. Za stvarne služnosti je značilno, da niso

---

⁵⁷ Prav tam, str. 910.

⁵⁸ M. Tratnik, R. Vrenčur, *Zemljiškoknjžno pravo v teoriji in praksi*, Inštitut za nepremičninsko pravo, Maribor 2006, str. 306.

⁵⁹ H. Reich, *Stvarne služnosti z vzorci pogodb in predlogov*, Inštitut za nepremičninsko pravo Maribor 2006, str. 47.

⁶⁰ Lastninska pravica prehaja na dediče v trenutku zapustnikove smrti in temu primerno je treba razlagati tudi pomen sklepa o dedovanju. 29. člen SPZ določa tudi, da dedič pridobi posest v trenutku zapustnikove smrti.

tipske, ampak jih je treba določiti za vsak primer posebej, saj niso vnaprej določene kot pri ostalih osebnih služnostih.⁶¹

Služnost mora biti zemljišču koristna (*servitutes fundo utilis esse debet*). To je nezapisana predpostavka, ki se v praksi s pridom uporablja. Presojajo se objektivna merila, kar pomeni, da bo služnost koristna le, če bo hkrati koristna tudi vsakokratnemu lastniku gospodujoče nepremičnine.⁶² Zadošča že posredna korist. Tudi ni nujno, da nepremičnini neposredno mejita druga na drugo, morata pa biti v takšni legi, da je mogoče relativno trajno izvrševanje služnosti. Neposredno pa morata mejiti druga na drugo vedno, kadar to zahteva sama narava izvrševanja služnosti. V glavnem gre pri služnosti za boljše izkoriščanje gospodujoče nepremičnine. Možno je, da se samo pričakuje, da bo služnost nekemu zemljišču enkrat koristna, zato se dovoljuje ustanovitev stvarne služnosti tudi v tem primeru - pričakovana korist. V primeru, da koristnost služnosti začasno preneha, na primer zaradi kakšne obnove ipd., to ne povzroči prenehanja služnosti, za razliko od situacije, ko dokončno preneha koristnost služnosti.⁶³ Parkirišče je v tem primeru na nepremičnini, ki je sosednja parcela, ki je v lasti tožnikov, kar izhaja iz priložene skice, prav tako to izhaja iz spletnega izpisa GURS, o legi posameznih parcel. Parkirišče je seveda sosednjemu zemljišču tudi koristno, saj na nepremičnini tožnikov ni primerne površine za parkiranje več avtomobilov, s čimer si zagotovita goste, ki pridejo koristit njune dejavnosti. Vse te trditve, ki kažejo že obstoječe stanje, se lahko vidi tudi na ogledu na kraju samem, ki ga tožnika na tem mestu predlagata kot dokaz.

Neprenosljivost stvarnih služnosti nam pove, da se služnost ustanovi v korist nekega zemljišča in je vedno v breme drugemu zemljišču, saj gre za povezanost dveh nepremičnin. Ne ustanovi se zaradi koristi posameznika. Je akcesorne narave in ni samostojna pravica, ki se prenaša le z lastninsko pravico na gospodujoči in služeči nepremičnini. Tudi same služnosti ali pravice izvrševanja služnosti ne more služnostni upravičenec prenesti na tretjo osebo, je pa le ta upravičena do izvrševanja služnosti, če je upravičena uporabljati gospodujočo nepremičnino.⁶⁴ V konkretnem primeru bi šlo za služnost, ki bi bila vezana na nepremičnini, ki sta v tožbi omenjeni, tožnika pa nimata namena, da bi to koristila osebno, zaradi česar tudi to načelo ni kršeno.

Nedeljivost stvarnih služnosti (*servitus dividi non potest*)

---

⁶¹ H. Reich 2006, str. 19.

⁶² M. Tratnik, R. Vrenčur, 2006, str. 308.

⁶³ M. Tratnik, R. Vrenčur, M. Odar, et. al., Stavnica pravica in služnosti, stvarnopravni in davčnopravni vidiki, Inštitut za nepremičninsko pravo Maribor, Maribor 2007, str. 112.

⁶⁴ M. Tratnik, R. Vrenčur, M. Odar, et al., 2007, str. 118.

Služnost ne preneha, tudi če se razdelita gospodujoča in služeča nepremičnina, prav tako se s tem ne spremeni vsebina služnosti.⁶⁵ Če se razdeli gospodujoča nepremičnina, nastane neprijetnost za lastnika služeče nepremičnine, saj se v tem primeru stvarna služnost ex lege prenese na vse novonastale nepremičnine in služeča nepremičnina postane veliko bolj obremenjena, saj ima pravico do izvrševanja služnosti vsak izmed lastnikov gospodujočih nepremičnin. V primeru delitve služeče nepremičnine, pa stvarna služnost preide le na tiste dele, kjer se je dejansko izvrševala.⁶⁶ V konkretnem primeru sicer ni podatka o nameravani delitvi nepremičnini, ampak jo tožnika tukaj omenjata iz previdnosti.

V teoriji poznamo delitve stvarnih služnosti glede na različne kriterije. Npr. na pozitivne in negativne, kjer je izražena pomembnost glede vsebine pravice stvarne služnosti. Delijo se tudi na zemljiške in hišne služnosti. Služnost lahko nastane na podlagi pravnega posla, na podlagi odločbe državnega organa ali pa na podlagi zakona, to je s priposestvom.⁶⁷ Na podlagi odločbe državnega organa nastane služnost tisti dan, ko postane sodna odločba pravomočna, odločba upravnega organa pa dokončna.⁶⁸ Ker zakon določa pogoje za izdajo odločbe in postopek, v katerem se izda, imamo na podlagi odločbe pristojnega organa *numerus clausus* nastankov stvarne služnosti. Prav zato vpis v zemljiško knjigo nima konstitutivnega pomena, ampak deklaratornega, saj nastane služnost ko se izpolnijo zakonsko določeni pogoji.⁶⁹ Odločbe morajo biti konstitutivne narave (možne so tudi deklaratorne, ki ugotavljajo le, če služnost obstaja ali ne). Sam vpis v zemljiško knjigo je pomemben iz razloga, ker imamo pri nas načelo zaupanja v zemljiško knjigo in v primeru nevpisa služnosti lahko služnostni upravičenec izgubi pravico.

Načeloma sodišče oziroma upravni organ po uradni dolžnosti predlaga vpis stvarne služnosti⁷⁰, lahko pa tudi sam služnostni upravičenec predlaga vpis v zemljiško knjigo, celo na podlagi nepravomočne oziroma nedokončne odločbe. Nastanek stvarne služnosti po zakonu je priposestvom. Nastane ex lege, v trenutku, ko so izpolnjeni zakonsko določeni pogoji.⁷¹ Vpis v zemljiško knjigo ni konstitutiven, vendar se mora služnost vpisati zaradi načela zaupanja v zemljiško knjigo. Če služnostni upravičenec ne vpiše stvarne služnosti v zemljiško knjigo, ga bremenijo negativne posledice opustitve vpisa. Proti položaju dobrovernega pridobitelja lastninske pravice na služečem zemljišču, ki zaupa v bremen prosto pridobitev nepremičnine, ima šibkejši

⁶⁵ M. Tratnik, *Nepremičninsko pravo I. del, Zemljiškoknjžno pravo*, Inštitut za nepremičninsko pravo, Maribor 2005, str. 204.

⁶⁶ H. Reich, 2006, str. 37-38.

⁶⁷ 211. čl. SPZ.

⁶⁸ 216. čl. SPZ.

⁶⁹ H. Reich, 2006, str. 49.

⁷⁰ 2. odst. 46. čl. ZZK-1.

⁷¹ 217. čl. SPZ.

pravni položaj.⁷² Če tretja oseba v dobri veri pridobi nepremičnino, priposestvana in nevpisana služnost preneha.⁷³

Poznamo pravo in nepravo priposestvanje. Za pravo priposestvanje gre, če priposestvovalec izvršuje v dobri veri 10 let; za nepravo pa, če priposestvovalec izvršuje služnost 20 let, dobra vera pa se ne zahteva, poleg tega lastnik služne nepremičnine ve za izvrševanje služnosti in temu ne nasprotuje. Pravo priposestvanje začne teči, ko nastopi dobra vera na primerni pravni podlagi, neprava pa, ko priposestvovalec začne dejansko izvrševati služnosti. Po zakonu ni mogoče priposestvovati služnosti, ki se izvršuje s silo, zvijačo ali do preklica, ali če je zlorabljal zaupanje lastnika ali neposrednega posestnika služne stvari, negativnih služnosti, služnosti na javnem dobru in na stvareh zunaj pravnega prometa.⁷⁴

Pogoji za pravo priposestvanje so smiselno enaki priposestvanju lastninske pravice. To so: dobra vera priposestvovalca, izvrševanje služnosti in potek desetletne priposestvalne dobe.⁷⁵ Dobra vera je podana, kadar priposestvovalec ne ve ali ne more vedeti, da ni pridobil služnostne pravice, oziroma misli, da je služnost pridobil na veljaven način. Seveda pa pogoj dobre vere ni izpolnjen, če sta oba lastnika opravila samo zavezovalni pravni posel - sklenila sta služnostno pogodbo, nista pa opravila razpolagalnega pravnega posla - zemljiškoknjižno dovolilo ni bilo izdano in služnost ni bila vpisana v zemljiško knjigo. Na podlagi sodne ali upravne odločbe, ki je bila pozneje odpravljena ali razveljavljena prav tako lahko gre za pravo priposestvanje, če priposestvovalec ne ve ali ne more vedeti, da je bila odločba odpravljena ali razveljavljena.⁷⁶ Pogoji za priposestvanje so pri pravem priposestvanju zelo strogi, saj mora priposestvovalec služnost ves čas izvrševati na način in v obsegu vsebine, ki je podlaga za njegovo dobro vero.⁷⁷ Sodišče je v sodni praksi v sodbi VSL sodba II Cp 3418/2010⁷⁸, z dne 19. 1. 2011, določilo, da lahko začne priposestvalna doba teči šele v trenutku, ko lastnik gospodujoče in služne nepremičnine ni več ista oseba.

Na tem mestu lahko utemeljeno ugotovimo, da je v konkretnem primeru od leta 1988 do leta 1992 tekla priposestvalna doba za (nepravo) priposestvanje stvarne služnosti parkiranja na tuji nepremičnini v breme nepremičnine parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad kot služne nepremičnine

---

⁷² M. Juhart, M. Tratnik, R. Vrenčur, 2007, str. 603.

⁷³ M. Juhart, 2004, str. 901.

⁷⁴ 217. čl. SPZ.

⁷⁵ Priposestvanje služnosti s pregledom aktualne sodne prakse, diplomsko delo, PF UM, Maribor 2015, str. 22.

⁷⁶ M. Juhart, M. Tratnik, R. Vrenčur, 2007, str. 604.

⁷⁷ M. Juhart, 2004, str. 902-903.

⁷⁸ VSL sodba II Cp 3418/2010, z dne 19.01.2011

in v korist nepremičnine parc. št. 1798/1, k.o. Maribor-Grad, katere solastnika sta (bila) tožnika. Pri nepravem priposestvovanju se namreč začetek teka priposestvovalne dobe ujema z začetkom dejanskega izvrševanja na način, ki je potreben za priposestvanje.⁷⁹ Zdi se, da pride dne 10. 3. 1992 do pretrganja priposestvovalne dobe oz. do prekinitve priposestvanja, saj postaneta Andrej in Aleš Rozman imetnika skupne lastninske pravice na 1/2 dotlej "služeče" nepremičnine. Služnost je namreč pravica na tuji stvari in načeloma preneha v primeru, ko pride do združitve dveh pravic (služnostne in lastninske pravice) v eni osebi, saj postane nepotrebna.⁸⁰ *Nemini rei sua servit* pa ne velja v celoti glede nepremičnin, ki so vpisane v zemljiško knjigo. Možno je namreč, da pride do oblikovanja lastniške služnosti (*Eigentumerdienstbarkeit*), to je takrat, ko postane lastnik ene od nepremičnin hkrati tudi lastnik druge nepremičnine, vendar se v zemljiški knjigi stanje bremen nepremičnine ne spremeni, in služnost še vedno obstaja. To seveda velja zgolj takrat kadar je služnost vpisana v zemljiško knjigo. Takrat služnostna pravica miruje in govorimo o mirujoči oz. prikriti služnosti.⁸¹

Možnost lastniške služnosti pa mora osmisлити možnost priposestvanja lastniške služnosti, še posebno na nepremičninah v solastninskih odnosih in v odnosih skupne lastnine (konkretneje dediščinske skupnosti), ki predstavljajo *mater rixarium* in v praksi kličejo pa možnosti priposestvanja lastniške služnosti. Vsekakor je priposestvanje lastniške služnosti zgolj prikrito in lahko oživi zgolj in samo takrat, ko prideta nepremičnini ponovno v last različnih lastnikov. Torej, ko potencialni upravičenec prave stvarne služnostne pravice ni več lastnik služeče nepremičnine. Prav tako kot prikrita lastniška služnost oživi v trenutku, ko prideta nepremičnini ponovno v last različnih lastnikov, če v vmesnem času ni bila izbrisana.⁸² Takoj zatem pa je potrebno dodati, da je priposestvanje takšne služnosti mogoče le, če je priposestvovalna doba tekla še preden je potencialni služnostni upravičenec postal tudi lastnik služeče nepremičnine. Prav tako kot je lastniška služnost mogoče le, če je bila vpisana v zemljiško knjigo preden postane ista oseba lastnik gospodujoče in služeče nepremičnine. V konkretnem primeru sta dotlej neprava priposestvovalca, tožnika Andrej in Aleš Rozman, v trenutku združitve postala solastniška posestnika gospodujoče nepremičnine. Dejanska oblast na delu nepremičnine, ki v naravi ustreza pravi služnosti, se je izvrševala vseskozi (prikrito priposestvanje) in tudi zatem, ko sta dobroverna lastniška posestnika postala znova nelastniška dejanska posestnika. Torej leta 1988 tožnika pričneta s priposestvanjem služnosti parkirišča na nepremičnini parc. št. 1798/2 k. o.

---

⁷⁹ M. Juhart, 2004, str. 1054.

⁸⁰ M. Tratnik R. Vrenčur, 2006, str. 306.

⁸¹ H. Reich H, 2006, str. 47.

⁸² 224. čl. SPZ.

Maribor-Grad. Na dan 10. 3. v letu 1992,⁸³ ko postaneta solastnika (skupaj z mamom, Blažem in Branimirjem, kot je bilo predhodno že opisano in dokazano) nepremičnine, kjer gostje hotela še vedno parkirajo svoje avtomobile, se zaradi opisanih razmer prične prikrito priposestvanje. S sklepom o razdružitvi solastnine z dne 22.1.2015, ko se lastninsko stanje uredi tako, da Aleš in Andrej, potencialna upravičenca služnosti parkirišča nista več solastnika služne nepremičnine, priposestvanje služnosti parkirišča v breme nepremičnine parc. št. 1798/2 k. o. Maribor-Grad, z nadaljnjim dejanskim izvrševanjem (gostje še vedno parkirajo avtomobile) oživi v korist gosposdujoče nepremičnine parc. št. 1798/1 k. o. Maribor-Grad. Na tem mestu velja poučiti, da je zunajknjižno priposestvanje služnosti sprejeto v sodni praksi. V sodbi Vrhovnega sodišča RS II Ips 75/2012 z dne 18.9.2014, se je sodišče jasno izreklo v prid izventabularnega priposestvanja, tudi na podlagi prvega odstavka 54. člena ZTLR, ki tudi sicer ni ločila med pravim in nepravim priposestvanjem.

Od tod sledi, da je za izvenknjižno priposestvanje temeljno 20 letno obdobje izvrševanja dejanske oblasti, ki ni nepošteno. V konkretnem primeru je z letom oživitve priposestvanja pretekla doba 27 let, zato je pogoj priposestvovalne dobe nedvomno izpolnjen. Prav tako je zaradi naslednjih razlogov izpolnjen pogoj izvrševanja posesti, ki ni nepošten: Iz konkludentnih ravnanj Franca in Marije Rozman je povsem jasno razvidna nemotena uporaba parkirišča hotelskih gostov od leta 1988 do leta 1992. Trajnost takšnih ravnanj implicira nastanek obligacijskega razmerja, konkretno dogovora za uporabo parkirišča. Od dne 10. 3. 1992 so gostje hotela parkirali na parkirišču na nepremičnini, ki je bila do 1/2 v skupni lastnini dedičev Franca Rozmana, torej tudi Andreja in Aleša. Potrebno je dodati, da je bila nepremičnina do 1/2 še vedno v lasti Marije Rozman, s katero sta imela Aleš in Andrej sklenjen dogovor o uporabi parkirišča. Iz dejanskega stanja sledi, da Marija Rozman, solastnica do 1/2 nepremičnine, nikoli ni preklicala dogovora o uporabi parkirišča. Dejanska oblast na delu nepremičnine se je celotno obdobje izvrševala na način, kot je že opisano, kar lahko potrdita stranki na zaslišanju, prav tako tudi gostje, ki so parkirali na predmetnem delu nepremičnine, torej v namene koriščenja gostinskih storitev na sosednji nepremičnini, ki je v lasti tožnikov. S sklepom o razdružitvi solastnine z dne 22. 1. 2015, ko priposestvanje služnosti parkirišča oživi torej stečejo zakonski pogoji za priposestvanje. Na podlagi navedene utemeljitve in predloženih dokazov se ugotovi, da je prišlo do priposestvanja služnosti parkirišča v korist nepremičnine parc. št. 1798/1 k. o. Maribor-Grad, katere lastnika sta

---

⁸³ Lastninska pravica prehaja na dediče v trenutku zapustnikove smrti in temu primerno je treba razlagati tudi pomen sklepa o dedovanju. 29. člen SPZ določa tudi, da dedič pridobi posest v trenutku zapustnikove smrti.

tožnika, in oziroma v breme nepremičnine parc. št. 1798/2 k. o. Maribor-Grad, katere lastnika sta Blaž in Branimir Rozman.

Tradicionalno načelo *nemini rei sua servit* je logična izpeljava stvarne služnosti kot stvarne pravice na tuji stvari. Dosledno upoštevanje tega antičnega načela zaradi doslednosti same bi v konkretnem primeru vodilo do neživljenske rešitve. Naj se vzame na znanje, da je Vrhovno sodišče nedavno sprejelo sklep s katerim je dovolilo revizijo glede vprašanja ali lahko solastnik priposestvuje stvarno služnost na delu nepremičnine.⁸⁴ Iz tega sledi prvič, da je sodišče možnost priposestvanja služnosti na solastnini smatralo za relevantno pravno vprašanje in drugič, da se v pravni realnosti takšna možnost zahteva.

Ratio načela *nulli res sua servit* moramo iskati v nepotrebnosti služnosti, ko pride do združitve služnostne in lastninske pravice v eni osebi. Konkretno; zakaj bi oseba rabila stvarno služnost, če je hkrati dobroverni lastniški posestnik. Izjema od *nemini rei sua servit* velja glede nepremičnin, ki so vpisane v zemljiško knjigo. Možno je namreč, da pride do oblikovanja lastniške služnosti, to je takrat, ko postane lastnik ene od nepremičnin hkrati tudi lastnik druge nepremičnine, vendar se v zemljiški knjigi stanje bremen nepremičnine ne spremeni, in služnost še vedno obstaja. To seveda velja zgolj takrat kadar je služnost vpisana v zemljiško knjigo. Takrat služnostna pravica miruje in govorimo o mirujoči oz. prikriti služnosti, ki oživi, če prideta nepremičnini ponovno v last različnih lastnikov (in služnost ni izbrisana). Takšno izjemo lahko apliciramo tudi na priposestvanje služnosti, še posebej kadar iz konkretnih okoliščin izhaja, da je na nepremičninah vzpostavljena solastnina ali skupna lastnina (ali oboje), ki najpogosteje nastane na podlagi zakona in predstavlja *mater rixarium*. V teh primerih gre za konfliktno pravne skupnosti, ki ustvarjajo negotovost glede prihodnjih lastninskih razmerij, zato je ratio načela *nemini rei sua servit* brez pravega pomena. Ker pravne skupnosti solastnine in skupne lastnine težijo k razrešitvi lastninskega stanja, tako da pravna skupnost preneha, je možnost priposestvanja služnosti na solastni stvari upravičena izjema od navedenega načela. Konkretno, solastnik ali skupni lastnik bo najverjetneje v prihodnosti izstopil oz. bo prisiljen izstopiti iz takšnega težavnega stvarnopravnega in obligacijskopravnega položaja, zato mora imeti priposestvovalec služnosti možnost, da priposestvovalna doba vseskozi prikrito teče in oživi, če priposestvovalec izstopi iz pravne skupnosti solastnine oz. skupne lastnine. Predlagan temelj na katerem se v konkretnem primeru ugotovi nastanek služnosti je prikrito priposestvanje lastniške služnosti, ki oživi, ko prideta nepremičnini ponovno v last različnih

---

⁸⁴ VSRS sklep II DoR 191/2016 z dne 06.10.2016.

lastnikov. Predpogoj je, da priposestvovalna doba začne teči preden prideta nepremičnini v last iste osebe.

Dokazi:

- sodna presoja,
- skica parkirišča,
- izpis iz portala GURS,
- ogled na kraju samem,
- zaslišanje prič - gostje ki so parkirali na predmetnem parkirišču (naslove strank tožnika sporočita sodišču naknadno)
- kot do sedaj.

VIII.

Kot izhaja iz zgoraj navedenega, obstoji na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad na podlagi nepravlega priposestvanja nastala stvarna služnost parkiranja v korist nepremičnine parc. št. 1798/1, k.o. Maribor-Grad. Izvrševanje predmetne omejene stvarne pravice tožnikov na nepremičnini parc. št. 1798/2 pa toženca kljub temu s številnimi in ponavljajočimi se dejanji ovirata.

Služnost je kot stvarna pravica absolutna pravica na tuji stvari, ki učinkuje *erga omnes*, se pravi proti vsakomur. Zato mora vsakokratni lastnik služne stvari, kakor tudi vsak tretji to pravico spoštovati in se vzdržati kakršnihkoli posegov v to pravico.⁸⁵ Ker v praksi, kakor je razvidno tudi iz zadevnega primera, lahko pride do kršitev, mora imeti imetnik služnosti na voljo pravna sredstva, namenjena varstvu služnostne pravice v obsegu, ki ustreza njeni vsebini. Imetnik služnosti tako uživa pravico do samopomoči, posestno varstvo in varstvo na podlagi tožbe za varstvo služnosti - konfesorne tožbe. Ravno s konfesornim tožbenim zahtevkom tožnika od tožencev zahtevata opustitev vseh ravnanj, ki nedopustno posegajo v izvrševanje služnosti ter prepoved bodočih motenj.

Actio confessoria oziroma konfesorna tožba je urejena v 212. členu SPZ, v katerem je določeno, da lahko služnostni upravičenec, v kolikor ga kdo neutemeljeno moti pri izvrševanju služnosti, s tožbo od sodišča zahteva, da motenje preneha. Čeprav ima korenine v vindikacijski tožbi, je tožba za

---

⁸⁵ M. Juhart, M. Tratnik, R. Vrenčur, 2007, str. 592.

varstvo služnosti vsebinsko podobna negatorni tožbi.⁸⁶ Na slednje odkazuje tudi drugi odstavek 212. člena SPZ, ki navaja da se pri konfesorni tožbi smiselno uporablja 99. člen SPZ, ki *actio negatoria* oziroma negatorno tožbo ureja.

Glede na dikcijo zakona in pripadajočo sodno prakso je aktivno legitimiran za vložitev konfesorne tožbe služnostni upravičenec.⁸⁷ Pri tem mora dokazati obstoj (in vsebino)⁸⁸ služnosti ter dejstvo, da ga toženec ovira pri njenem izvrševanju⁸⁹. V primeru, da je predmet tožbe za varstvo služnosti stvarna služnost, pa je potrebno pri dokazovanju obstoja služnosti dokazati tudi, da je služnostni upravičenec lastnik gospodujočega zemljišča.⁹⁰ Na podlagi smiselne uporabe 99. člena SPZ, je mogoče aktivno legitimacijo priznati tudi domnevnemu imetniku služnosti. Pasivno legitimiran pa je, z ozirom na dejstvo, da je služnost absolutna pravica, ki velja proti vsakomur, vsakdo, ki protipravno moti služnostnega upravičenca pri izvrševanju vsebine služnostne pravice. Pri konfesorni tožbi za varstvo stvarne služnosti so tako lahko pasivno legitimirani ne zgolj lastnik služne nepremičnine temveč tudi tretje osebe.⁹¹ Kot izhaja iz dejanskega stanja imata torej tožnika kot solastnika nepremičnine parc. št. 1798/1, k.o. Maribor-Grad v korist katere obstaja na nepremičnini parc. št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad stvarna služnost aktivno legitimacijo za konfesorni zahtevek, toženca pa sta po drugi strani kot subjekta, ki sta posegala v izvrševanje služnostne pravice oziroma jo ovirala, pasivno legitimirana.

Konfesorna tožba je po svoji naravi dajatvena tožba, s katero se zahteva opustitev vseh ravnanj, ki nedopustno ovirajo izvrševanje služnosti s strani njenega upravičenca. Oblikovanje tožbenega zahtevka je pri tem odvisno od same vsebine služnostne pravice, pa tudi od predmetnega vznemirjanja. Za posege v stvarno služnostno pravico so običajna dejanja, ki lastnika gospodujoče nepremičnine nedopustno vznemirjajo pri izvrševanju služnosti. Pri tem mora biti v skladu s sodno prakso vznemirjanje takšno, da bodisi preprečuje bodisi hujše omejuje izvrševanje vsebine služnostne pravice pri čemer se kot vznemirjanje ne štejejo ravnanja, ki ob tem da sicer posegajo v izvrševanje služnosti, nanj nimajo nekega bistvenega vpliva.⁹² Motilna ravnanja tožencev se vsekakor lahko štejejo kot dejanja, ki preprečujejo oziroma hujše omejujejo služnostno pravico. Zahtevek iz konfesorne tožbe mora biti oblikovan tako, da lastnik gospodujoče nepremičnine oziroma služnostni upravičenec zahteva prenehanje ravnanj, s katerimi toženec vznemirja njegovo

⁸⁶ M. Juhart, M. Tratnik, R. Vrenčur, 2016, str. 1028.

⁸⁷ VSL sodba I Cp 4342/2005 z dne 11.01.2006.

⁸⁸ Sodba II Ips 331/2009 z dne 21.03.2013.

⁸⁹ VSL sodba I Cp 4342/2005 z dne 11.01.2006.

⁹⁰ VSL sodba I Cp 1529/98 z dne 17.11.1999.

⁹¹ VSL sodba I Cp 4342/2005 z dne 11.01.2006.

⁹² VSL sodba II Cp 3597/2010 z dne 16.02.2011, VSL sodba I Cp 2623/2012 z dne 08.05.2013.

pravico. Pri tem je z vidika opredeljenosti tožbenega zahtevka pomembno le, da je iz njega razvidno, na katerem delu nepremičnine je prišlo do vznemirjanja.⁹³ Poleg opustitvenega zahtevka pa je dopustno postaviti tudi zahtevek, da se nekaj stori s ciljem preprečitve ali zmanjšanja vznemirjanja, vendar mora tožnik, v kolikor narava vznemirjanja dopušča več načinov za njihovo preprečitev, v tožbenem zahtevku zahtevano obveznost oblikovati tako, da tožencu dopušča možnost izbire ustreznih ukrepov, povsem določen zahtevek pa je mogoče postaviti le, kadar je po naravi stvari mogoče vznemirjanje preprečiti ali odpraviti izključno na en način.⁹⁴ Glede na to, da se za konfesorno tožbo smiselno uporablja 99. člen SPZ, pa se lahko z njo zahteva tudi prepoved nadaljnjega vznemirjanja oziroma motenja izvrševanja služnostne pravice. Pri tem je za določnost zahtevka pomembno, da je iz njega jasno razvidno, kakšnih dejanj toženec v prihodnosti ne sme več izvrševati.⁹⁵ Ob upoštevanju navedenega je bil tudi oblikovan predmetni zahtevek za prenehanje nadaljnega motenja oziroma nadaljnjih posegov v služnostno pravico.

Dokazi:

- kot do sedaj,
- sodna presoja.

IX.

Odškodninska obveznost je obveznost stranke, da poravna škodo, za katero je odgovorna.⁹⁶ Odškodninski obveznosti odgovorne osebe v obligacijskem razmerju stoji nasproti pravica oškodovanca zahtevati od odgovorne osebe povrnitev škode.⁹⁷ To pravico imenujemo odškodninska terjatev oziroma odškodninski zahtevek. Kakor izhaja iz dejanskega stanja, navedenega v prvem delu, so motilna ravnanja toženih strank in njihove posledice povzročile tožnikom škodo. Na podlagi slednjega imajo tožniki nasproti tožencem odškodninski zahtevek. 169. člen Obligacijskega zakonika⁹⁸, v nadaljevanju OZ določa načelo popolne odškodnine, katerega bistvo je, da mora sodišče oškodovancu prisoditi znesek, ki je potreben, da postane njegov premoženjski položaj takšen, kakršen bi bil, če ne bi bilo škodnega dogodka.

Odškodninska odgovornost je lahko bodisi poslovna bodisi neposlovna. V tem primeru gre za neposlovno odškodninsko odgovornost, saj škoda tožnikom ni nastala zaradi kršitve kakšne

---

⁹³ VSL, sodba I Cp 2623/2012 z dne 08.05.2013.

⁹⁴ VSL sodba I Cp 2253/2012 z dne 30.01.2013.

⁹⁵ VSL sklep I Cp 2744/2009 z dne 07.12.2009.

⁹⁶ Cigoj S., Teorija obligacij, GV založba, Ljubljana, 2003, str. 165.

⁹⁷ N. Plavšak, M. Juhart, R. Vrenčur, Obligacijsko pravo, splošni del, GV založba, Ljubljana, 2009, str. 466.

⁹⁸ Uradni list RS št. 97/2007.

poslovne obveznosti, temveč je obligacijsko razmerje (odškodninsko) med tožniki in toženci nastalo šele z (škodnimi) ravnanji slednjih. Neposlovno odškodninsko odgovornost ureja OZ. Ta v svojem 10. členu najprej določa splošno odškodninsko načelo *neminem leadere*, katerega bistvo je, da se je vsak dolžan vzdržati ravnanja, s katerim bi utegnil drugemu povzročiti škodo. V svojem 131. členu OZ nadalje določa, da je vsakdo, kdor drugemu povzroči škodo, dolžan to povrniti, v kolikor ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Za nastanek neposlovne odškodninske odgovornosti pa morajo biti izpolnjene določene predpostavke, in sicer so to protipravnost, škoda, vzročna zveza in krivda.

Za protipravno oziroma nedopustno ravnanje gre, kadar oškodovalec poseže v kakšen pravno zavarovani interes oškodovanca. Pri tem ni nujno, da prekrši določen predpis oziroma splošno normo pravnega reda, ampak zadostuje, da je njegovo ravnanje neskladno z običajnimi normami obnašanja in dobrimi običaji.⁹⁹ Protipravna ravnanja se kažejo v nastopu prepovedane posledice (škode), ki izvira iz sfere odgovorne osebe.¹⁰⁰ Protipravno ravnanje se lahko pojavi tako v aktivni obliki storitve (*commissio*) kakor tudi v pasivni obliki opustitve (*ommissio*) zaradi katere nastane oškodovancu nedopustna posledica. Ravnanja tožencev, se pravi posegi v oziroma oviranje služnostne pravice, med katerimi so naročanje odvoza avtomobilov ter poškodovanje avtomobilov nedvomno predstavljajo protipravna ravnanja, in sicer aktivna. Zaradi njih gostom nastalo škodo sta bila namreč, kot je razvidno iz nadaljevanja, tožnika primorana pokriti. Vznemirjanje služnostne pravice je kot protipravno dejanje sicer zajeto z določbami SPZ. Tako tudi 212. člen SPZ ob smiselni uporabi 99. člena SPZ v zahtevkih za varstvo služnosti, kakršen je postavljen v tej tožbi, predvideva, da v kolikor je bila z vznemirjanjem služnosti povzročena škoda, ima služnostni upravičenec pravico zahtevati njeno povrnitev po splošnih pravilih o povrnitvi škode. Poleg tega so posledice teh dejanj privedle do zapisov na spletni strani potujpreudarno.com kar je bilo, kot je razvidno spodaj, podlaga za nastanek nadaljnje škode.

Škoda je glede na dikcijo zakona lahko bodisi premoženjska bodisi nepremoženjska. Pri tem kot pravno priznana premoženjsko škodo zakon v svojem 168. členu določa navadno (običajno) škodo ter izgubljeni dobiček.

Navadna škoda pomeni vsako zmanjšanje premoženja oškodovanca. Kot izhaja iz dejanskega stanja, sta Andrej in Aleš Rozman iz svojih lastnih denarnih sredstev (na osebnih računih), vsak do

---

⁹⁹ N. Plavšak, et al., Obligacijski zakonik s komentarjem, prva knjiga, GV založba, Ljubljana, 2003, str. 670.

¹⁰⁰ Prav tam.

ene polovice izplačala gostom odškodnino zaradi povzročene škode na avtomobilih in/ali zaradi odvoza. In sicer: leta 2016 gostu Janezu Novaku 1.000,00 EUR; leta 2012 gostu Andreju Horvatu 200,00 EUR; leta 2015 gostu Matiji Gustinčiču 500,00 EUR; in leta 2017 gostu Franciju Kranjcu 600,00 EUR. Škoda se sicer vidi tudi na fotografijah, prav tako pa tožnika vsled temu prilagata še bančne izpiske za povrnitev materialne škode, ki so jo oškodovanci zahtevali od njiju, saj so parkirali na parkirišču, ki je bilo namenjeno za parkiranje gostov zaveznitva Alfa. Predlaga pa se tudi zaslišanje gostov Janeza Novaka, Andreja Horvata, Matija Gustinčiča in Francija Kranjca, ki lahko potrdijo škodna ravnanja s strani tožnikov. S plačilom gostom za škodo za katero so bili sicer odgovorni toženci, so tožniki nasproti njim pridobili regresni zahtevek. Glede na sodno prakso plačilo odškodnine oškodovancu (tretji osebi) za katero je odgovoren oškodovalec predstavlja premoženjsko škodo,¹⁰¹ zato lahko izplačane zneske v višini 2.300,00 EUR utemeljeno štejejo kot navadno (materialno) škodo.

Izgubljeni dobiček lahko ekonomsko opredelimo kot dobiček, ki ni bil ali ne bo dosežen, ali z drugimi besedami povečanje premoženja, ki ni ali ne bo doseženo.¹⁰² Zakonsko pa je izgubljeni dobiček definiran kot preprečitev povečanja oškodovančevega premoženja (132. člen OZ). Pri oceni izgubljenega dobička se glede na 3. odstavek 168. člena OZ upošteva dobiček, ki ga je bilo glede na normalen potek stvari ali glede na posebne okoliščine moč utemeljeno pričakovati, vendar pa ga zaradi storitve ali opustive oškodovalca ni bilo mogoče doseči. Glede na dejansko stanje 10 % upad v gostih, ki prespijo v hotelu ter splošni upad prihodkov, ki je za leto 2017 razviden iz poslovnega izida za poslovno leto 2017 predstavlja izgubljeni dobiček. Slednje se lahko utemelji z izkazom prihodkov pred in po škodnem ravnanju.¹⁰³ Tako v skladu s sodno prakso¹⁰⁴ tožnika na tem mestu podajata izpis iz poslovne knjige, iz katerega je točno razviden upad prometa, ki se sklada z datumi objav na spletni strani in s kršitvami proti materialnim dobrinam gostov tožnikov. Prav tako na tem mestu predlagata tudi postavitev izvedenca ekonomske stroke, ki naj preuči poslovne knjige in povezanost datumov z vsemi škodnimi ravnanji, ki so povzročila upad prometa. Iz vsega navedenega izhaja, da je tožnikom nastala škoda v obliki izgubljenega dobička v višini 11.200,00 EUR.

Poleg izgubljenega dobička velja kot posebno obliko premoženjske škode pravne osebe treba obravnavati premoženjsko škodo zaradi kršitve poslovnega ugleda. *V praksi se ta škoda pogosto zmotno obravnava kot nepremoženjska škoda vendar jo je potrebno razlikovati od nepremoženjske škode zaradi*

---

¹⁰¹ VSM sodba I Cp 1341/2009 z dne 19.08.2009.

¹⁰² B. Mayr, Izgubljeni dobiček, Podjetje in delo, 2008, št. 8, str. 1649-1664.

¹⁰³ VSL sklep I Cpg 19/2003 z dne 19.01.2005, VSL sodba in sklep I Cpg 916/2006 z dne 15.02.2007.

¹⁰⁴ VSM sodba I Cp 402/2012 z dne 24.07.2012.

*kršitve ugleda pravne osebe, ki je urejena v 183. členu OZ.*¹⁰⁵ Slednja se sicer glede na sodno prakso¹⁰⁶ lahko prav tako uporablja tudi za samostojne podjetnike. Poslovni ugled je sicer kot osebna pravica vsake pravne osebe prvenstveno nepremoženjska kategorija, vendar se ob tem zaradi dejstva, da je od njega odvisno pridobivanje dobička gospodarskega subjekta (in analogno tudi samostojnega podjetnika), kar je glavni cilj tovrstnih subjektov, šteje tudi za premoženjsko kategorijo. Kot taka torej škoda zaradi izgube poslovnega ugleda, čeprav se praviloma tako kaže¹⁰⁷, ni enaka izgubljenemu dobičku, temveč gre pri tem za posebno obliko bodoče premoženjske škode. V sodbi in sklepu VSL II Cp 621/2010¹⁰⁸, je bila na primer pravni osebi dosojena odškodnina za škodo zaradi posega v ugled in dobro ime, ker so se podajale neresnične trditve o fizičnih osebah, ki so povezane s pravno osebo. Vzporednice s tem primerom lahko potegnemo tudi v predmetni zadevi, saj so spletni zapisi na strani potujpreudarno.com, povod za katere so bila motilna ravnanja tožnikov, s svojim posegom v ugled in dobro ime s.p.-ja Zaveznišvo alfa povzročila precejšnje zmanjšanje ugleda navedene dejavnosti, zaradi česar se v bližnji prihodnosti pričakuje nadaljnji upad njenih prihodkov. Zahtevek v višini 4.200,00 EUR se zato zdi v tem primeru povsem na mestu.

Z vzročno zvezo imamo v mislih povezavo med dogodkom, za katerega je stranka odgovorna ter posledicami tega dogodka, torej nastalo škodo. Obveznost povračila škode lahko namreč zajema zgolj tisto škodo, ki je v zvezi s škodljivim dejstvom oziroma protipravnim dejanjem. Pri presoji vzročne zveze lahko uporabimo dva pristopa. Pri retrospektivni analizi vzročnosti presojamo, ali bi do škodnega dogodka prišlo tudi, če ne bi bilo ravnanja odgovorne osebe, pri prospektivni analizi vzročnosti pa ali je dejanje, katerega vzročno povezanost s škodnim dogodkom presojamo, povečalo verjetnost nastanka tega škodljivega dogodka.¹⁰⁹ Poškodbe in naročanje odvoza avtomobilov s strani tožencev so bile razlog, zaradi katerega sta morala tožnika gostom poravnati škodo. Prav tako gre zgolj motilnim ravnanjem in posledično zapisom na spletni strani potujpreudarno.com pripisati posledico zmanjšanja števila gostov in s tem izgubljeni dobiček. Enako velja za zmanjšan ugled Zavezništva alfa sp. in s tem bodočo premoženjsko škodo.

Krivda je kot predpostavka splošne neposlovne odškodninske odgovornosti sestavljena iz dveh delov. To sta deliktna sposobnost ter krivda v ožjem pomenu.

---

¹⁰⁵ N. Plavšak, et al., 2003, str. 953.

¹⁰⁶ VSL sodba I Cp 3298/2015 z dne 09.03.2016

¹⁰⁷ N. Plavšak, et al., 2003, str. 953.

¹⁰⁸ VSL sodba in sklep II Cp 621/2010 z dne 05.05.2010.

¹⁰⁹ N. Plavšak idr., 2003, str. 729-730.

Pri tem je deliktna sposobnost pravno določena sposobnost subjekta, da odgovarja za škodo, ki jo povzroči s svojim ravnanjem. Poleg nje je pomembna tudi razsodnost, ki pomeni dejansko sposobnost razumeti pomen svojih ravnani, oziroma posledic, do katerih lahko privedejo. Glede na starost poznamo po OZ tri skupine subjektov glede obsega njihove deliktne sposobnosti. Otroci do dopolnjenega 7 leta, ki po določbah zakona niso deliktno sposobni predstavljajo prvo skupino. V drugi skupini so otroci med dopolnjenim 7 in 14 letom, za katere OZ v svojem 137. členu predpisuje, da posamezniki v teh letih ne odgovarjajo za škodo, razen če se dokaže, da so bil pri povzročitvi škode zmožni razsojati. V zadnji skupini pa imamo popolnoma deliktno sposobne subjekte, za katere se štejejo vse osebe od 14 leta starosti dalje. Tako Blaž kot Branimir Rozman sta deliktno popolnoma sposobna, deliktno sposoben pa je, kot bo mogoče ugotoviti iz zaslišanja strank, Marije Rozman, pa tudi njega samega, tudi Bor Rozmana, saj je za svoja leta razumen in vsekakor sposoben razsojati, zato ni ovir, da ne bi bil, kot 11 letnik tudi sam odgovoren za nastalo škodo. Vendar pa je na tem mestu potrebno povedati, da se za povzročeno škodo terja njegovega očeta, in edinega zakonitega skrbnika, saj tudi v skladu s sodno prakso¹¹⁰ odgovornost staršev temelji na njihovih opustitvah. Vsebina krivdne odgovornosti je v zanemarjanju vzgoje, krivda pa je podana tudi takrat, ko skrb staršev ni prilagojena in naravnana na usmerjenje ravnanja njihovega mladoletnega otroka v situacijah, ki bi jih starši morali in mogli pričakovati. Oče mld. Bora je mld. spodbujal k škodnemu ravnanju, prav tako zanj ni skrbel kot bi moral, na podlagi česar je krivdno odgovoren za ravnanje svojega sina.

Krivda v ožjem pomenu je glede na 135. člen OZ podana, kadar oškodovalec stori škodo namenoma ali iz hude malomarnosti. Naklep pomeni, da je storilec vedel, da bo nastala škodljiva posledica in jo je namenoma hotel doseči. Posegi v služnostno pravico s strani tožencev so bili, kot izhaja iz dejanskega stanja in dokazov, storjena namenoma. Dejstvo, da so s strani tožencev najprej prihajale zgolj grožnje, ki so se kasneje razvile v motilna ravnanja z odvažanjem avtomobilov in poškodovanjem avtomobilov brez dvoma kaže na naklep tožencev. Slednje je lepo razvidno iz posnetkov in bo lahko potrjeno tudi s pričanjem Marije Rozman in zaslišanjem vseh pravnih strank.

Če škodo povzroči več oseb skupaj, OZ v svojem 186. členu določa, da ti odgovarjajo solidarno. Tako so Blaž, Branimir (ter Bor Rozman za katerega krivdno odgovarja sam Branimir Rozman) solidarno odgovorna za nastalo škodo. Solidarno poleg tega odgovarjata tudi zaradi tega ker, v

---

¹¹⁰ VSL sodba I Cp 3003/2013 z dne 15.01.2014.

skladu s 4. odstavkom istega člena ni dvoma, da je škodo povzročil nekdo izmed njih, vendar pa ni mogoče točno ugotoviti kdo. Tudi iz zakonske določbe, natančneje iz 4. odstavka 142. člena OZ izhaja, da so starši odgovorni za škodo, ki jo drugemu povzroči njihov mladoletni otrok, ki je dopolnil sedem let, razen če dokažejo, da je škoda nastala brez njihove krivde. To je dodatno potrjeno še v sodni praksi¹¹¹, kjer je določeno, da je torej odgovornost staršev krivdna z obrnjenim dokaznim bremenom.

Dokazi:

- sodna presoja,
- izpis iz poslovnih knjig,
- postavitev izvedenca ekonomske stroke, ki naj ga sodišče postavi med izvedenci na tem območju,
- fotografije iz katerih je razvidna škoda na avtomobilih,
- bančni izpiske glede povrnitve materialne škode,
- izvedenec ekonomske stroke,
- grozilni letaki,
- 14 posnetkov motilnih ravnanj iz katerih je razvidno poškodovanj avtomobilov, preprečevanje parkiranja, odvoz avtomobilov,
- fotografije škode na avtomobilih,
- zaslišanje gostov Janeza Novaka, Andreja Horvata, Matija Gustinčiča in Francija Kranjca o škodi in odvozu avtomobilov, naslove prič bo stranka predložila naknadno,
- spletni zapisi o motilnih ravnanjih objavljeni objavljenih na platformi potujpreudarno.com iz leta 2015,
- kot do sedaj.

Iz vsega navedenega, tožeči stranki naslovnemu sodišču predlagata, da sodišče izvede vse predlagane dokaze, ter

razsodi

po naslednjemu tožbenemu zahtevku:

- 1. Ugotovi se, da obstaja služnostna pravica parkiranja avtomobilov na delu nepremičnine parc.št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad, na severnem delu parcele, ki se stika z nepremičnino parc.št. 1798/1, k.o. Maribor-Grad, v velikosti 8 metrov v dolžino in 3 metre v širino, v korist vsakokratnega lastnika nepremičnine parc.št. 1798/1, k.o. Maribor-Grad.**
- 2. Ugotovi se, da se prepove nadaljnje motenje na delu nepremičnine parc.št. 1798/2, k.o. Maribor-Grad, kjer obstoji služnostna pravica parkiranja avtomobilov, tako da**

---

¹¹¹ VSL sodba I Cp 954/99 z dne 24.05.2000, VSL sklep II Cp 684/2001 z dne 20.06.2001, VSC sodba Cp 364/2007 z dne 03.10.2007, VSL sodba I Cp 4505/2008 z dne 04.03.2009, VSL sodba I Cp 3003/2013 z dne 15.01.2014.

toženci ne vznemirjajo lastninske pravice na materialnih stvareh, ne naročajo odvoza in ne poškodujejo avtomobilov, ki so parkirani na predmetnem delu zemljišča.

3. Toženi stranki sta dolžni tožečim strankam v roku 15 dni od pravnomočnosti sodbe nerazdelno plačati 17.700,00 evrov odškodnine iz naslova materialne škode, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi po poteku paricijskega roka, vse pod izvršbo.
4. Toženi stranki sta dolžni tožečima strankama nerazdelno povrniti vse stroške tega pravnega postopka v roku 8 dni od izdaje sodbe, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki začnejo teči prvi dan po poteku paricijskega roka za izpolnitev, vse pod izvršbo.

Andrej Rozman - po pooblastilu,

Aleš Rozman - po pooblastilu,

zanju, odvetniška družba
odvetniška družba DE FACTO,
d.o.o

Stroškovnik:

- tar. št. 39/1, za pripravo ter udeležbo na konferencah in sestankih za vsake začete pol ure 400 točk
- tar. št. 39/4, za kratke dopise in obvestila 60 točk
- tar. št. 18, tožba, 500 točk
- v skladu s 3. odstavkom 7. člena OT skupna vrednost zvišana za 20%
- materialni stroški 2 % po 6. čl. OT
- 22 % DDV na odvetniško storitev
- sodne takse

P O O B L A S T I L O

Podpisani: Andrej Rozman, stanujoč Ulica Josipa Krajinca 3, 2000 Maribor

pooblaščaj: odvetniško družbo DE FACTO, D.O.O.

da mi daje pravno pomoč po predpisih o odvetništvu, zlasti da me zastopa v postopkih pred sodišči in drugimi državnimi organi, da me zastopa v zadevah pred pravnimi osebami, ustanovami, zavodi, civilnimi pravnimi in fizičnimi osebami, da v mojem imenu sklepa poravnave in pogodbe, da me pravno veljavno zavezuje in potrjuje zadostitev mojih zahtevkov, ter da vloži vsa redna in izredna pravna sredstva.

Pooblastilo obsega tudi sprejem odločb, vabil, vlog nasprotnih strank in drugih pisanj, potem ko je dano pooblastilo in v zvezi z zadevo, v kateri je pooblastilo dano.

Potrjujem, da me je odvetnik seznanil, da mu moram pojasniti vsa dejstva in okoliščine v zvezi z zadevo in mu predložiti vse dokaze ob podpisu pooblastila, da sem seznanjen s približno oceno stroškov zastopanja in grobo oceno izida postopka in da sem opozorjen na posledice, ki nastanejo v primeru, če navedbe in dokazi niso navedeni in predloženi v rokih, ki jih določajo predpisi ali na poziv odvetnika.

Zavežujem se, da bom odvetniku v primeru spremembe kontaktnih podatkov, nemudoma, najkasneje pa v roku 48 ur po spremembi podatkov sporočil nove podatke, kjer bom dosegljiv, sicer je odvetnik prost vsakršne odgovornosti za škodo nastalo zaradi neposredovanja točnih podatkov. Soglašam da mi odvetnik vsa pisanja posreduje z nepriporočeno pošto in *izjavljam* da me je odvetnik seznanil, da je izid postopka nepredvidljiv in se je zavezal le, za zastopanje z vso profesionalno skrbnostjo in ne za uspeh.

Za spore, ki utegnejo nastati iz tega pooblastilnega razmerja, se pooblastitelj in pooblaščenec dogovorita za pristojnost sodišča po sedežu odvetnikove pisarne in uporabo prava Republike Slovenije.

Maribor, dne 10. 8. 2017

Sprejemem pooblastilo in zastopstvo:

Pooblastitelj:

Andrej Rozman

POOBLASTILO

Podpisani: ALEŠ ROZMAN, stanujoč Ulica Josipa Krajinca 3, 2000 Maribor

pooblaščaj: odvetniško družbo DE FACTO, D.O.O.

da mi daje pravno pomoč po predpisih o odvetništvu, zlasti da me zastopa v postopkih pred sodišči in drugimi državnimi organi, da me zastopa v zadevah pred pravnimi osebami, ustanovami, zavodi, civilnimi pravnimi in fizičnimi osebami, da v mojem imenu sklepa poravnave in pogodbe, da me pravno veljavno zavezuje in potrjuje zadostitev mojih zahtevkov, ter da vloži vsa redna in izredna pravna sredstva.

Pooblastilo obsega tudi sprejem odločb, vabil, vlog nasprotnih strank in drugih pisanj, potem ko je dano pooblastilo in v zvezi z zadevo, v kateri je pooblastilo dano.

Če odvetniku ne navedem vseh dejstev in predložim dokazov, s katerimi razpolagam v rokih, navedenih v prejšnjem odstavku, odvetnik ni dolžan prevzeti zastopanja oz. lahko pooblastilo odpove, niti ni odgovoren za škodo, ki nastane zaradi moje neaktivnosti.

Zavezujem se, da bom poravnal na poziv in brez zamude vse odvetniške storitve po odvetniški tarifi, v kolikor pa je sklenjen poseben pisni dogovor o višini nagrade za opravljanje pravnih storitev pa nagrado po tem dogovoru, ter stroške in izdatke za izvršena opravila.

Zavezujem se, da bom odvetniku v primeru spremembe kontaktnih podatkov, nemudoma, najkasneje pa v roku 48 ur po spremembi podatkov sporočil nove podatke, kjer bom dosegljiv, sicer je odvetnik prost vsakršne odgovornosti za škodo nastalo zaradi neposredovanja točnih podatkov. Soglašam da mi odvetnik vsa pisanja posreduje z nepriporočeno pošto in izjavljam da me je odvetnik seznanil, da je izid postopka nepredvidljiv in se je zavezal le, za zastopanje z vso profesionalno skrbnostjo in ne za uspeh.

Za spore, ki utegnejo nastati iz tega pooblastilnega razmerja, se pooblastitelj in pooblaščenec dogovorita za pristojnost sodišča po sedežu odvetnikove pisarne in uporabo prava Republike Slovenije.

Maribor, dne 10. 8. 2017

Sprejem pooblastilo in zastopstvo:

Pooblastitelj:

A. F. F. Rozman